

KISKUNFÉLEGYHÁZA ÉS TÉRSÉGE KÖRNYEZETVÉDELMI PROGRAM

3. kötet

A JAVASOLT KISTÉRSÉGI ÉS TELEPÜLÉSI KÖRNYEZETI PROGRAMOK

KISKUNFÉLEGYHÁZA ÉS TÉRSÉGE KÖRNYEZETVÉDELMI PROGRAM

3. kötet

A JAVASOLT KISTÉRSÉGI ÉS TELEPÜLÉSI KÖRNYEZETI PROGRAMOK

Készítette: Nagy István
Jakab Attila
Magyar Emőke
Pál Tiborné

.....
Nagy István
témafelelős

.....
Dr. Ress Sándor
elnök-vezérigazgató

Budapest, 2001. szeptember
Kiskunfélegyháza, 2010. június

TARTALOMJEGYZÉK

I. Térségi tervek	5
I.1 Ivóvízminőség-javító program	5
I.2 Külterületi szennyvízkezelési lehetőségek kidolgozása.....	8
I.3 Külterületi utak fenntartása, javítása.....	9
I.4 Arculatformálási program az engedélyezési eljárások szigorításával, alkalmazható típustervek kidolgozásával.....	10
I.5 A nem honos és/vagy erősen gyomosító (gyakran allergén) növényfajok visszaszorítása	11
I.6 Erdőtelepítés.....	12
I.7 Gyepesítés	15
I.8 Földhasználatok racionalizálása.....	17
II. Térséget érintő megvalósult beruházások.....	24
II.1. A regionális hulladékgazdálkodási rendszer	24
III. Önálló települési tervek	27
III.1. BUGAC - BUGACPUSZTAHÁZA	27
III.1.1 Elektromos vezetékek kiváltása a belterületen	27
III.1.2 Elektromos hálózat kiépítése az ellátatlan külterületi tanyákon	27
III.1.3 Járdaépítési program	28
III.1.4 Bugac - Fülöpjakab összekötő út kiépítése	28
III.1.5 Műemlékek állagmegóvása.....	29
III.1.6 Bugacpusztaháza – Kiskunmajsa üdülőövezet közötti turisztikai kerékpárút kiépítése	29
III.1.7 Bugac Nagyközség szempontjából kiemelten fontos gyűjtő utak komplex fejlesztése	30
III.2. FÜLÖPJAKAB	30
III.2.1. Nem üzemelő ivóvíz kút revitalizációja	30
III.2.2. Fülöpjakab – Matkópuszta összekötő út kiépítése.....	31
III.2.3. Kunszállást Fülöpjakabbal összekötő bicikliút kiépítése.....	31
III.3. GÁTÉR	32
III.3.1. A 451-es út forgalmából adódó terhelések méréssel történő megállapítása, amennyiben szükséges beavatkozási lehetőségek kidolgozása	32
III.4 KUNSZÁLLÁS	32
III.4.1. Kunszállás belterületi utak burkolása	32
III.4.2. Kunszállás, belterületi járdaépítés	33
III.4.3. Kunszállást Fülöpjakabbal összekötő bicikliút kiépítése.....	33
III.5. PETŐFISZÁLLÁS.....	34
III.5.1. Hiányzó elektromos ellátás pótlása a tanyákon, valamint az elavult hálózat rekonstrukciója	34
III.5.2. Kerékpárút létesítése a belterületen a belső mozgások megkönnyítése érdekében	34
III.5.3. Kerékpárút létesítése és díszfasor telepítése a kegyhelyhez vezető út mellett	35
III.6. PÁLMONOSTORA.....	35
III.6.1. Járda felújítási program.....	35
III.7. TISZAALPÁR	36
III.7.1. Csongrádról bevezető út állapotának javítása.....	36

Kiskunfélegyháza és térsége Környezetvédelmi Program

III. A javasolt kistérségi és települési programok

III.7.2. Tiszaalpár Nagyközség szennyvízelvezetése és tisztítása a település vonzó természeti környezetének, felszíni és felszín alatti vizeinek megóvásáért” című projekt (KEOP-1.2.0/1F-2008-0021).....	36
III.7.3. Tiszaalpár Nagyközség Önkormányzatának fenntartásában lévő 3 db intézmény fűtése korszerűsítése a „Caminus” Zrt. Beruházásaként a „Szemünk Fénye Program” keretében	38
III.8 KISKUNFÉLEGYHÁZA.....	38
III.8.1 Szennyvízelvezetés és tisztítás.....	38
III.8.2. Zöldfelület-fejlesztés és -felújítás	39
III.8.3. Elöregedett, régi aszfalt útburkolatok javítása a város belterületén	39
III.8.4. Járdák és egyéb közterületi burkolatok felújítása	39
III.8.5. Kerékpárforgalmi hálózat fejlesztése Kiskunfélegyházán, a Szentesi út – Liget u. – Alpári út nyomvonalán	40
III.8.6. Közösségi közlekedés komplex fejlesztések Kiskunfélegyházán	40

MELLÉKLET

Programjavaslatok, üzleti tervek (operatív programok)

A 3. kötetben az előzőekben meghatározott, a települések és az általunk javasolt programokat mutatjuk be részletesebben.

A programjavaslatok között nemcsak a hagyományosan környezetvédelmi programok közé sorolható javaslatokat (pl. levegő-, víz-, talajszennyezettség csökkentés lehetőségei) mutatunk be, hanem a települési környezet állapotának javítására szolgáló minden egyéb javaslatot, programtervezetet is. Ennek oka, hogy mi a települési környezeti állapotot tágan definiáljuk, és minden olyan tényezőt az állapotjellemzők közé sorolunk, melynek javítása, fejlesztése következtében egy-egy településen az életminőség javulhat. (Ezek nagyobb részt egyébként a települési környezetvédelmi program előírt elemei, lásd pl. település tisztaság, csapadékvíz elvezetés, helyi közlekedés, zöldterület gazdálkodás.)

A kistérségben tervezett programok egy része csak térségi összefogással oldhatók meg, mások kifejezetten egy-egy település környezetminőségére hatnak, a település önállóan is kezelni tudja a problémát. Ezeket egymástól elkülönítettük. A térségi összefogásnál a kiterjedése, az összefogó települések száma az egyes elképzeléseknél más és más, ezt is jelezzük a program bemutatásánál. (A térségben a szennyvízgyűjtés és -tisztítás, vagy a zöldhulladék hasznosításának megoldása a kistérségen belül egy-egy településcsokor összefogását teszi szükségessé.) A térségi programok közé soroltuk azokat a terveket is, melyek minden településnél (vagy legalábbis több településnél) azonosan jelentkeznek.

I. Térségi tervek

I.1 Ivóvízminőség-javító program

A lakosság ivóvízzel való ellátása a legfontosabb közszolgáltatások egyike, amely nélkülözhetetlen emberi szükségletet és társadalmi-közegészségügyi igényt elégít ki. A lakosság egészséges ivóvízzel való ellátása az önkormányzatok kötelező feladata.

Magyarország az Európai Unióhoz való csatlakozásakor vállalta, hogy a lakosság által fogyasztott ivóvíz minősége az ország minden településén meg fog felelni a WHO ajánlása alapján megfogalmazott Európai Unió előírásoknak legkésőbb 2009-ig. Emiatt szükségessé vált a hazai ivóvíz-szolgáltatás felülvizsgálata – elsősorban vízminőségi szempontból. A szolgáltatott ivóvíz minősége az 1. táblázatban látható Kiskunfélegyházi Kistérséghez tartozó települések esetében nem teljesíti a 201/2001 sz. kormányrendelet által meghatározott paramétereket, ezeken a helyeken technológiai beavatkozásra van szükség, ami beruházási feladatok elvégzését teszi szükségessé. Az ivóvízminőség-javító program azonban az önkormányzatok önjerejéből, magyar állami és Európai Unió támogatás nélkül a Dél-alföldi Régióban sem valósulhatna meg.

1. táblázat

A szolgáltatott ivóvíz vonatkozásában nyilvántartott minőségi kifogással érintett Kiskunfélegyházi Kistérséghez tartozó települések listája

Település	Arzén (>0,01mg/l)	Ammónium (>0,5 mg/l)	Vas (>0,2 mg/l)	Mangán (>0,05mg/l)
Bugac	x		x	x
Bugacpusztaháza	x	x		x
Fülöpjakab	x		x	x
Gátér		x	x	x
Kunszállás	x			
Pálmonostora	x	x	x	
Petőfiszállás		x	x	x
Tiszaalpár		x	x	x

A nem megfelelő minőségű ivóvíz miatt Regionális Ivóvíz-minőség Javító Program előkészítésére került sor. A települési önkormányzatok és a Dél-alföldi Regionális Fejlesztési Tanács 2005. november 18-án létrehozta a Dél-alföldi Ivóvízminőség-javító Konzorciumot, mely szervezeti formát leginkább az Európai Unió preferálja.

A Dél-alföldi Ivóvízminőség-javító Konzorcium működése-Taggyűlés

A Konzorcium legfőbb testülete a valamennyi tagönkormányzat mindenkor polgármestere vagy a képviselő-testület által felhatalmazott képviselő részvételével működő Taggyűlés. Feladatai közé tartozik a Konzorcium képviselőinek, a Konzorciumi Tanács tagjainak, illetve a Projekt Ellenőrző Szervezet tagjainak megválasztása, az éves tagi hozzájárulások, és a Konzorciumi Tanács által előterjesztett módosítás jóváhagyása, illetve a Tagok kizárásáról való döntés, amennyiben a kizárás oka nem a tagi hozzájárulás befizetésének elmulasztása.

A Konzorcium operatív döntéshozó szerve a 18 tagú Konzorciumi Tanács, melynek főbb feladatai a következők:

- az Ivóvízminőség-javító Program előkészítése során végzett tevékenységek ellenőrzése, a Gesztor felügyelete;
- a végrehajtáshoz szükséges szerződések, megállapodások jóváhagyása, a Gesztor felhatalmazása ezek aláírására;
- szükség esetén előterjesztés készítése a Taggyűlés számára az adott évi tagi hozzájárulások összegének módosításáról;
- Közbeszerzési Bíráló Bizottsági tagok kinevezése a Konzorcium Közbeszerzési Szabályzata alapján;
- a Gesztor felhatalmazása arra, hogy a Konzorcium nevében közbeszerzési felhívásokat tegyen közzé, majd a közbeszerzési eljárásban nyertesnek nyilvánított ajánlattevőkkel a Konzorcium nevében szerződést kössön, végül a teljesítést követően annak ellenértékét kifizesse;
- döntés a tagok felvételéről és kizárásáról (amennyiben annak oka a tagi hozzájárulás kifizetésének elmulasztása).

Projekt Ellenőrző Szervezet

A projekt végrehajtásának ellenőrzésére a Tagok 7 főből álló Projekt Ellenőrző Szervezetet hoztak létre, melynek feladatai többek között a Gesztor munkájának, feladatának, és a tagi befizetések felhasználásának ellenőrzése; az ütemezett kivitelezés, tervezés és a pénzfelhasználás kontrollálása; a Tagok elé terjesztendő jelentések, beszámolók vizsgálata, a vizsgálat eredményéről beszámoló készítése a tagok, a taggyűlés felé, illetve tájékoztatás a tagok kérésére.

A Konzorcium munkaszervezete

A Dél-alföldi Ivóvízminőség-javító Konzorcium felel a Dél-alföldi Ivóvízminőség-javító Program előkészítésének menedzseléséért, a Kohéziós Alap Irányító Hatóságával és a pályázati dokumentáció kidolgozását végző szakértőkkel történő együttműködésért, a résztvevők munkájának koordinálásáért.

A Konzorcium tagjai a közös ügyek vitelével, a konzorcium vezetésével és képviselésével a Dél-alföldi Regionális Fejlesztési Tanácsot mint Gesztort bízták meg. A Gesztor a Konzorcium szervező, koordináló és pénzügyi-gazdasági feladatait a DARFT Kht. (2008. januárjától DARFÜ Kht., 2009 áprilistól DARFÜ Dél-alföldi Regionális Fejlesztési Ügynökség Nonprofit Kft.) keretében látja el.

A Gesztor nevében eljáró DARFT Kht. 2006. év elején kialakította a Kohéziós Alap Program Előkészítő Szervezetet, melynek feladata az Ivóvízminőség-javító Programmal kapcsolatos valamennyi, a Kedvezményezettre háruló operatív teendő ellátása.

A Dél-alföldi Regionális Ivóvízminőség-javító Program előkészítési és megvalósítási szakaszból áll. Az előkészítési szakasz a Konzorcium létrehozása után meg is kezdődött, melynek keretében mindazok a tanulmányok és szakmai anyagok elkészülnek (közbeszerzési eljárás keretében), amelyek szükségesek a Kohéziós Alapra benyújtandó pályázatokhoz szakmai háttér tanulmányként, ilyenek például a hidrogeológiai szakvélemény és adatbázis, a szükséges hálózatrekonstrukciót felmérő tanulmány, előzetes megvalósíthatósági tanulmányok, optimális üzemeltetési struktúra tanulmánya.

A tervezés során nyilvánvalóvá vált, hogy egyes területeken beruházás-gazdaságossági és üzemeltetési szempontból is optimális térségi megoldások csak úgy vizsgálhatók, ha valamennyi település bevonásra kerül a tervezésbe függetlenül attól, hogy 2006-os vagy 2009-es határidő vonatkozik rájuk. Mindezek alapján egyértelművé vált, hogy a tervezés és a kivitelezés is egy lépcsőben végezhető el. A Konzorcium bővítésének szervezése, illetve az ezzel kapcsolatos tájékoztatás 2005 júniusában kezdődött meg. A folyamatos belépések eredményeként a kibővült Konzorcium jelenleg 212 tagot számlál.

Míg a Program előkészítése a Dél-alföldi régió területén egy programként valósul meg, addig a Program kivitelezése műszaki és üzemeltetési egységenként létrejövő, különálló társulások keretében történik majd. Ezek a különálló projektek a Környezeti és Energia Operatív Program 7.1.3.0 jelű „Ivóvízminőség-javítási kétfordulós pályázati konstrukció” keretében kerülnek majd finanszírozásra az Európai Unió Kohéziós Alapjából. (Jelenleg a Program előkészítése folyik.)

2009. március 12-én indította el a Dél-alföldi Ivóvízminőség-javító Konzorcium az www.ivovizunk.hu projektismertető honlapot, melynek segítségével a Dél-Alföld lakossága információkhoz juthat a Régió ivóvizének minőségéről és az előkészítés szakaszában lévő Dél-alföldi Regionális Ivóvízminőség-javító Program részleteiről.

A projekt által kitűzött célok a következők:

- A Projekt keretében a régió összes településén lehetővé válik az egészséges ivóvíz szolgáltatása, melynek minősége megfelel a 201/2001. (X.25.) Kormányrendeletben meghatározott kémiai komponensek határértékeinek.
- Javul a települési ivóvíz szolgáltatás minősége és üzembiztonsága, csökken a másodlagos szennyeződések lehetősége, valamint a vízveszteség mértéke.
- Vonzóbbá válik a régió a minőségi infrastruktúrát igénylő (pl. élelmiszeripari) vállalkozások számára.

A Bács-Kiskun Megyei Önkormányzat, üzemeltetésre átadott eszközvagyona miatt érintett a Dél-Alföldi Ivóvízminőség-javító Programban való részvétel feltételeinek megteremtésében.

A BÁCSVÍZ Zrt. 2010. január 28-i rendkívüli közgyűlésén a társaság részvényesei elfogadták, hogy a térséget érintően a társulást úgy alakítják meg, hogy a BÁCSVÍZ Zrt. vállalja a társulás működési költségeit, valamint a pályázati önerő biztosítását. Bács-Kiskun Megyei Önkormányzat részvételével létrejött a „KÉKVÍZ” Észak-Bács-Kiskun Megyei Ivóvízminőség Javító Program megvalósítására a projektársulás. 32 település csatlakozott hozzá.

I.2 Külterületi szennyvízkezelési lehetőségek kidolgozása

A program célja

Feltárni azokat a lehetőségeket, melyek a külterületi lakott helyek biztonságos szennyvízkezelését lehetővé teszik, esetleg típustervek kidolgozása az alkalmazható megoldási lehetőségekre.

Itt is hagyományos környezetvédelmi program előkészítő lépései kerültek megcélzásra. A védelem, az állapotjavítás célzottjai az előző programoknál felsorolt környezeti elemek és rendszerek. Gyakorlatilag a vizsgált kistérség problémáira keres megoldást, de minta értékkel túlmutathat térségünkön. Hasonló adottságú tanyás településeken felhasználható, alkalmazható megoldásokat mutatna be.

A program indoklása

A vizsgált térség kistelepüléseken élő lakosságának nagy része nem a belterületen, hanem külterületi lakott helyeken (tanyákon, tanya-központokban) él. Ezek egymástól távol helyezkednek el, így szennyvízcsatornázásuk gazdaságosan nem megoldható. Ettől függetlenül – ha nem is koncentráltan, de – a korábban bemutatott környezeti veszélyeztetés a nem szakszerűen kiépített szikkasztóknál fennáll. Ezért első lépésben szükséges lenne alternatív megoldási lehetőségeket bemutatni, és típusterveket kidolgozni a biztonságos szennyvízkezelési megoldásokra e területeken is. (Pl. tanyaközpontokban mini tisztítóberendezések, tanyákon biológiai tisztítási módok.)

A program tartalma

A program első lépésben tanulmány készítését tartalmazza az indoklásban szereplő lehetőségek meghatározására. Csak ennek ismeretében lehet kidolgozni ugyanis a megfelelő támogatási, finanszírozási módszereket, hogy a korszerűbb lehetőségeket a tanyákon élők alkalmazzassák.

"Szakszerű (korszerű) közműpótlónak kell tekinteni minden olyan természetes, vagy mesterséges megoldást és/vagy eljárást, mely a szennyvízkibocsátó (lakás, intézmény) vonatkozásában a közcatornával azonos, vagy megközelítően azonos komfortot biztosít, ugyanakkor a szennyvíz elhelyezése a vízgazdálkodási, környezetvédelmi, közegészségügyi és településrendezési előírásokat hosszú távon kielégíti és műszaki-gazdasági szempontból korszerű."

A program megvalósulásának időtartama és a megvalósítás pénzügyi keretei

A tanulmány néhány hónap alatt kidolgozható. Egy-egy - a kistérségi tanyavilágban telepíthető - tisztítóberendezés becsült költsége kapacitástól függően: 200 ezer Ft-tól felfelé mozog, mely beruházás megoldja egy tanyaközpont szennyvíztisztítását, de e költség nem tartalmazza a tavas utótisztítás, a komposztálás költségeit.

I.3 Külterületi utak fenntartása, javítása

A program célja

A kistérségben található, a tanyákhoz vezető dűlőutak minőségének javítása. A program a teljes vizsgált kistérségre kiterjed. Semmiképpen nem tartozik a hagyományos környezetvédelmi programozás keretei közé. Mivel azonban a térség lakosságának nagy része külterületen él, az életminőség egyik alapvetően fontos tényezője a lakóhely tisztességes megközelítési lehetősége. A javasolt megoldás a kistérség egészére kiterjedhet.

A program indoklása

A települések vezetőivel történt beszélgetések alkalmával kiderült, hogy szinte minden településen a legnagyobb gondok között vetődik fel a külterületi utak fenntartása, folyamatos javítása. Ez azért is kiemelt fontosságú kérdés, mert a lakosság közel fele a külterületen él, tehát a tanyák megközelítése, elhagyása napi problémát okozhat. Az is kiderült a beszélgetésekből, hogy ezt igazán hatékonyan egy önkormányzat sem tudja saját erőből megoldani. Kistérségi összefogással a karbantartási munka talán ésszerűsíthető.

A program tartalma

Javaslatunk szerint térségi összefogással kellene néhány célgépet vásárolni a külterületi utak fenntartása céljából. Ezek a gépek folyamatosan és célzottan javíthatnák a külterületi utak minőségét. A célgép vásárlás megoldására két alapváltozatot (A és B vált.), és ezek bővítését (C vált.) mutatjuk be.

A) változat

A földút stabilizálás, karbantartásra javasoljuk egy kombinált traktor beszerzését, árokásó és rakodó szerszámmal. Ennek ún. "4/1"-es műveletes kanala kinyitható, a kanál alján található vágóél pedig földnyeső funkciót láthat el. A kanál alsó lemeze menet közben a nyesedéket elteríti. A célgéphez egy tömörítő henger kapcsolása javasolt az elterített nyesedék tömörítésére. A gép zárt, fűtött kabinnal ellátott és egyéb önkormányzati, települési infrastrukturális beruházásoknál (pl. vezeték-árok nyitás, csapadékelvezető árok karbantartás) is alkalmazható.

B) változat

GEHL kompakt rakodóból javasolható a 4635 SXT típus beszerzése és gréder adapterrel való kiegészítése. Így a kompakt célgép el tudja látni a földnyeső feladatokat. Szükséges itt is egy tömörítő henger célgép után kapcsolása. Az így összeállított kiséplánc is alkalmas a földutak stabilizálására, karbantartására.

C) változat

Az A és B változatokban leírt célgép típusok valamelyikével stabilizált földút aszfalt terítésének megoldása egy aszfalt finiser kiséplánc beszerzésével oldható meg. Ez egy egyhúzásra 3,5 méter széles, és 20 cm vastag terítőképességű kiségből, valamint egy aszfalt tömörítő úthengerből áll.

A stabilizált földutak aszfaltterítését a földúthálózaton belül a nagyobb forgalomnak kitett főbb utak szilárdítására javasoljuk.

A program megvalósulásának időtartama és a megvalósítás pénzügyi keretei

A program folyamatos és rendszeres munkát igényel. Egy év alatt a célgépek a teljes, több mint 900 km külterületi földút javítását elvégezhetik, ahol szükséges többszöris fordulhatnak. A beszerzendő gépek becsülhető költségigénye 2001 évi felmérések alapján a következő:

- A) változat: 19-20 millió Ft,
- B) változat: 15-16 millió Ft,
- C) változat: A vagy B + 25 millió Ft.

Eredmény

A külterületi utak biztonságos fenntartási lehetősége megteremtődik. A térség tanyáinak megközelíthetősége javul.

I.4 Arculatformálási program az engedélyezési eljárások szigorításával, alkalmazható típustervek kidolgozásával

A program célja

A kistérség bel- és külterületi építészeti, terület- és tájrendezési hagyományainak védelme, megőrzése, felelevenítése és szorgalmazása az új építések, területalakítások során. A vizsgált kistérség egészét érinti. Közel áll a hagyományos környezetvédelmi programokhoz, annak ellenére, hogy jelentősen eltér a környezeti elemek szennyezés-mentesítését szolgáló (általában a megszokott környezetvédelmi programok közé sorolt) tervektől. Véleményünk szerint azonban a település-, tájkép rongálása is egyfajta környezetszennyezésnek tekinthető. A javaslat a környezeti elemek/rendszerek közé tartozó épített elemek és táj arculatformálására a teljes térségben kiterjedne.

A program indoklása

A területet járva tapasztalható a települések és a táj képének egyre vegyesebbé válása, a képbe nem illő elemek számának növekedése. (Pl. az alföldi környezetbe nem illő több emeletes, várszerűen kialakított panzió. A hagyományos tanya épület és tanya alakítása, átformálása ide nem illő építészeti és telekalakítási elemekkel.) A program ezek helyére javasolna megfelelő, de korszerű elemeket.

A program tartalma

A javasolható program komplex abban az értelemben, hogy mind az épületek, építmények kialakítására, mind a beépítések, a birtokrendezések módjára javaslatokat, típusterveket dolgozna ki. E mellett azonban megteremtene egy az eddigieknél szigorúbb építési engedélyezési eljárás lehetőségét, természetesen ennek finanszírozási, esetleg támogatási módszereit is feltárva.

A program megvalósulásának időtartama és a megvalósítás pénzügyi keretei

A tanulmány elkészítése 8-10 hónapot és 6-8 millió Ft-t igényelne.

Eredmények

A térség egységesebb, a hagyományokat megőrző, illetve azokat felelevenítő településképpel rendelkezhet. Ez az idegenforgalmi vonzerő fejlődését is eredményezheti.

I.5 A nem honos és/vagy erősen gyomosító (gyakran allergén) növényfajok visszaszorítása

A program célja

A kistérséget (de az ország szinte bármely területét) járva látható, hogy egyre nagyobb teret kapnak a tájidegen, illetve a honos, de gyomosító növényfajok. A javasolt program ezek visszaszorítását célozná meg, a térség egészére kiterjedően. A hagyományos környezetvédelmi programokhoz az emberi egészség és a táj arculata oldaláról közelítő terv. (Kapcsolódik az előző programhoz is, hiszen a nem gyomos, tisztántartott település- és útszél is növeli az esztétikai értéket.) A térség egészére kiterjed a javaslat.

A program indoklása

A tervezett program több oldalról is indokolható. Tájí oldalról az indokolja, hogy egyszerűen csúnyák az elhanyagolt, gyomosodó út és táblaszélek, a felhagyott mezőgazdasági területek, a lassan már mindenütt uralkodóvá váló akác. Ugyanakkor ezen tájidegen fajok, és néhány honos gyomfajunk is magas pollentermelő, ami allergiás megbetegedések egyik fő tényezője. Az allergia pedig napjainkra az egyik vezető megbetegedéssé vált.

A program tartalma

A program összehangolt térségi beavatkozási tervet takar. Ennek egyik eleme a fokozott PR tevékenység, a felvilágosító munka. Másik elemként számításba vehetők az alkalmankénti akció-programok (ezek elvben már most is működnek egy-egy településen az országos akciókhoz kapcsolódva, de itt a térségi programok közé is sorolható volna). A harmadik elem folyamatosan – akár közmunkaként is végezhető – karbantartási munka lehetne (útszélek, közterületek, táblaszélek stb. kaszálása). Elsősorban a parlagfű, a hazai kender, az ürömfélék és más nagy pollentermelő fajok visszaszorítására kellene törekedni. Ugyanakkor a bálványfa policormonok kiirtását, az akácok legalább útszéleken történő lecserélését is a tervekbe kellene foglalni.

A probléma kialakulásában fontos szerepet játszik a területek „gazdátlaná” válása. A közútkezelő szigorúan a vízelvezetők széléig takarítja, kaszálja a területet, a termelő a tábla határáig. A kettő között pedig kialakul a senki földje, mely ezeknek a gyomosító fajoknak ideális termőhelyet jelent. Ráadásul az előrenyomulás lehetőségét is biztosítja. Itt egyrészt tudatformálással kellene előrelépni, másrészt pályázatokkal, támogatásokkal, de lehet, hogy a jogszabályok további szigorítása is szükséges. Az országosan is meghirdetésre kerülő parlagfű akcióprogramot alkalmanként ki lehetne terjeszteni más gyomosító fajokra, lehetne faültetési alkalmakat szervezni az utak mentére, melyet természetesen az útszél takarításával kellene egybekötni. Ezekbe az akciókba be kellene vonni az iskolásokat (pl. vonzó jutalmak kiírásával). A rendezetlen felületek karbantartásába közmunkásokat is be lehetne vonni.

A program megvalósulásának időtartama és a megvalósítás pénzügyi keretei

A program hosszútávú abban az értelemben, hogy csak kitartó és rendszeres munkával, a hozzáállás megváltoztatásával lehet megszabadulni ezektől a növényfajoktól. Kisebb előrelépést azonban mindenki elérhet a saját környezetében végzett tudatos magatartással. Elsősorban nem plusz ráfordítás kérdése. Kistérségi szinten néhány millió forint e célra történő elkülönítésével jelentős eredmények érhetők el.

Eredmények

Élhetőbb környezetminőség teremthető.

I.6 Erdőtelepítés

A program célja

A fejlesztés tanulmánytervének kidolgozása: erdőterületek pontos felmérése, tulajdonviszonyok felderítése, források és eszközök megkeresése. A térség erdőterületeinek mennyiségi növelése gazdasági, talajvédelmi, földhasználat-racionalizálási, környezetvédelmi és ökológiai célból. (Összefüggésben a következő programmal is.) A program a hagyományos környezetvédelmi programok közé sorolható. A térség egészére kiterjedő hatását.

Távlati cél a térség területén is az országos előírásoknak megfelelő 25%-os erdősültség elérése. A jobb minőségű területen gazdasági rendeltetésű erdőhasználat, a gyengébb minőségű területen tájrehabilitáció, védelmi funkciók előtérbe helyezése célszerű.

A program indoklása

Az egészséges, bölcs területhasználat az erdőállomány növelését igényli ebben a térségben is. Mind az országos, mind a térségi elképzelések egybeesnek ezzel az elképzeléssel. A projekt kidolgozását és megvalósítását több szempont indokolja:

- Mezőgazdasági termelésre nem alkalmas területek hasznosítása;
- Az értékes meglévő, de vonalas vagy foltszerű elemekből álló kondicionáló zöldfelületi rendszer kiegészítése, a zöldfolyosó hálózat kialakítása - segíti a természetközeli élőhelyek/társulások strukturált rendszerének legalább részleges rekonstrukcióját és rehabilitációját, ami elengedhetetlen a biológiai sokféleség megőrzése szempontjából;
- Védett természeti területek „puffer” területei;
- Futóhomokos területek deflációvédelme;
- Települési környezetvédelem - jelentős mértékben és más eszközökkel nem helyettesíthető módon segíti elő a környezeti állapotának javítását (pl. porszennyezés) és a környezeti potenciál növelését (üdülés, idegenforgalom).

A Kiskunfélegyházi kistérségben a megyei rendezési terv 9400-9500 ha telepítést irányoz elő évi 3-4000 ha/év ütemben.

A program tartalma:

- Tanulmányterv elkészítése. Ehhez a következő lépésekre van szükség:
 - a gyenge termőképességű mezőgazdasági területek kijelölése és térképi rögzítése
 - a defláció és egyéb környezeti terhelések által sújtott területek feltárása,
 - a természetvédelmi szempontból kiemelt jelentőségű területek számbavétele,
 - a zöldfelületi fejlesztést igénylő, rekreációs célra figyelembe vehető területek kiválasztása,
 - az erdőtelepítésre, fásításra elsősorban figyelembe vehető területek meghatározása és térképi ábrázolása,
 - a meglévő gyepekből, erdőkől, fásításokból és a tervezett erdőkől, fásításokból álló zöldfolyosó rendszer kialakítása és térképi rögzítése,
 - a zöldfolyosó rendszer hasznosítási javaslatának kidolgozása: a védelmi, a rekreációs és a termelési főfunkciójú zöldfelületi egységek kijelölése, a többcélú hasznosítás lehetőségeinek feltárása,
 - a tervezett funkcióknak megfelelő fafaj megoszlás, állományszerkezet, telepítési technológia előírásai.

- Előzetes felmérések alapján, a defláció csökkentése érdekében mezővédő erdősávok telepítésének programja, illetve ennek folytatásaként olyan összefüggő erdősáv hálózat kialakítása, amely a hulladéklerakók hatásainak csökkentését (a tájképet is zavaró létesítmények eltakarását), a települések körül kondicionáló, védő fásítások biztosítását, a mezőgazdasági területek tájökölógiai szempontból kívánatos tagolását és egy összefüggő ökológiai hálózat kialakulását egyaránt szolgálja.

A projekt megvalósításának alapvető feltétele a helyi adottságok részletes feltárása, pl.:

- a termőhelyi viszonyok, a térségek környezeti állapotának elemzése,
- tájkarakter és tájhasználat elemzése,
- a zöldfelületi ellátottság, a meglévő zöldfelületek állapotának, jóléti funkcióinak vizsgálata.

A már elkészült megalapozó munkák eredménye alapján különös figyelmet kell fordítani:

- a meglévő természeti értékek (pl. élőhely típusok, életközösségek diverzitása) megőrzésére, az ehhez szükséges feltételrendszer biztosítására,
- a környezetérzékenység szempontjából veszélyeztetett területekre,
- a tájkép, tájkarakter szempontjából értékes elemek megőrzésére és gazdagítására,
- a kedvező adottságokra építve a tartós borítottságot biztosító, biológiailag aktív zöldfelületi elemek és a vízfelületek szerves egységének, kapcsolódásának a megteremtésére, mely a kondicionálás szempontjából kiemelkedő jelentőségű.

A megvalósítás eszközrendszere

A megvalósítás eszközrendszerének elemei a következők:

- az erdőtelepítés, fásítás jogi megalapozásának feladatai,
- az előkészítést, a kivitelezést és a fenntartást szolgáló szervezeti javaslatok összeállítása (önkormányzatok, helyi erők bevonása, közmunka programok, stb.),
- a megvalósításra ösztönző érdekeltségi rendszer kidolgozása, javaslatok az állami támogatási rendszer szükség szerinti módosítására,
- a megvalósítás állami, önkormányzati és erdészeti szakágazati feladatainak meghatározása.

A program megvalósulásának időtartama és a megvalósítás pénzügyi keretei

A program évi 3000 ha erdőtelepítéssel három év alatt véghezvihető.

Az állam az erdőtelepítéseket a 3/2003. (I.24.) FM rendelet alapján (agrártámogatási és vidékfejlesztési rendszer) költségvetési támogatásban részesíti. A támogatás igénybe vehető:

- az erdőtelepítés műszaki befejezéséig az új erdők telepítési munkáihoz, ide értve a tervezést, a talaj-előkészítést, az erdősítést, valamint az ápolást;
- a telepítés befejezésétől számított tíz éven belül a befejezett erdősítések ápolásához;
- a mező- és a legelővédő erdősávok, továbbá az utak, a vasutak, a csatornák, a vízfolyások mentén, a települések bel- és külterületein a talajvédelem és egyéb védelem érdekében erdősávok, illetve fásítások tervezéséhez, kivitelezéséhez;
- a gazdaságtalannak minősített, de közérdekből fenntartandó erdők felújításához;
- az erdőállományok szerkezet átalakításához.

Az erdőtelepítés, erdőszerkezet-átalakítás és fásítás támogatásának módja és mértéke

3/2003. (I.24.) FVM rendelet kivonata

1. Erdőtelepítés, fásítás támogatása

1.1. Tervezés

Központi beruházási keretből erdőtelepítési, valamint a térségi erdészeti és egyéb erdei közjóléti tervezést támogatni és kifizetni csak akkor lehet, ha a tervezésre az erdészeti hatóság adott megbízást, vagy a tervezést előzetesen engedélyezte:

a) Védelmi, egészségügyi-szociális, turisztikai rendeltetésű erdőtelepítések tervezéséért

10 ha feletti területre	8 000 Ft/ha
2-10 ha közötti területre	10 500 Ft/ha
2 ha alatti területre	13 300 Ft/ha

számolható el úgy, hogy a 10 hektár feletti területre elszámolható legkisebb támogatás 98 000 forint, a 2 és 10 hektár közötti területekre 24 000 forint;

ab) térségi erdészeti és egyéb erdei közjóléti fejlesztési tervezés egyedi árvetés alapján számolható el. A térségfejlesztéssel összefüggő területrendeltetési tervezési tevékenységen belüli erdőfejlesztési terveket az Állami Erdészeti Szolgálat készíti. Az erdőfejlesztési terv az egyes tervezési térségek meglévő erdeinek gazdasági és társadalmi szolgáltatásait, funkcióit meghatározó, ezek fejlesztését, szabályozását előíró, valamint az erdőterület növelésére vonatkozó lehetőségeket feltáró tervdokumentum, amely biztosítja az erdő, mint természeti erőforrás hosszú távú hasznosítását és védelmét, az erdők közcélú szolgáltatásainak optimális kihasználását és beillesztését a térségek terület-felhasználási rendszerébe,

1.2. Az erdőtelepítés normatív támogatása

a) Összefüggő telepítés esetén:

E Ft/ha

Lejtés, készültségi fok	Célállomány típus					
	tölgy és bükk	akác	egyéb kemény lombos	nemes nyár	egyéb lágy-lombos	fenyő
tízfokos és ez alatti lejtésű, illetve géppel járható						
befejezett	540	230	420	250	300	350
többséves	370	190	300	190	280	300
egyéves	350	170	290	170	220	230
tíz fok feletti lejtésű, illetve géppel nem járható	-	-	-	-	-	-
befejezett	710	300	530	—	370	460
többséves	490	280	370	—	350	370
egyéves	460	220	360	—	290	300

Meredek, 10 fok feletti lejtésű (géppel nem járható) lejtőkön hektáronként legalább 3500 folyóméter hosszúságú padkakészítésért hektáronként 61 000 forint számolható el e táblázat szerinti támogatáson felül. A szegélyként vagy foltokban telepített 10 ezer db cserje 1 hektár egyéb kemény lombos erdőtelepítéssel egyenértékű,

A projekt gazdája, tulajdonviszonyok

Az államra háruló feladatok

- a tervezés finanszírozására,
- a jogi háttér biztosítására,
- a megvalósítás finanszírozására, támogatási rendszer kidolgozására vonatkozó intézkedési javaslat.

Az érintett önkormányzatok feladatai

- a magántulajdonosok összefogása, szervezése,
- közmunka programok szervezése a zöldfelületek létrehozására és fenntartására.

Az erdészeti szakági szervek feladatai

- előkészítési, szervezési feladatok,
- az ültetési növényanyag biztosítása,
- szaktanácsadás,
- a kivitelezés, ápolás, állománynevelés végrehajtása,
- ellenőrzés, szakmai felügyelet.

Eredmények

A hosszú távú kivitelezésre tervezett közel 9400-9500 hektár új erdő és fásítás kedvező környezeti hatásai:

- javul a helyi lakosság élettere, a környezeti állapota (a levegőben lévő szennyeződés kiszűrése, oxigéntermelés, a deflációs károk csökkenése, talajvédelem, a száraz klímatis tényezők javítása (szél elleni védelem, páratartalom növelése), az élővilág védelme, természetközeli tájlemek gazdagodása,
- az erdőtelepítés/fenntartás új munkalehetőségeket nyújt,
- lehetővé válik a gyenge termőképességű mezőgazdasági területek gazdaságos hasznosítása,
- az új rekreációs lehetőségek kedvező hatással lesznek a vidékfejlesztésre, a foglalkoztatásra.

I.7 Gyepesítés

A program célja

A fejlesztés tanulmánytervének kidolgozása: gyep és legelő területek pontos felmérése, tulajdonviszonyok felderítése, források és eszközök megkeresése. A térség gyep és legelő területeinek mennyiségi növelése gazdasági, talajvédelmi, földhasználat-racionalizálási, környezetvédelmi és ökológiai célból. (Összefüggésben az erdőtelepítési és a földhasználat racionalizálási programmal.) A program a hagyományos környezetvédelmi programok közé sorolható. A térség egészére kiterjedő hatása.

A program indoklása

Az egészséges, bölcs területhasználat az gyep és legelő területek növelését igényli ebben a térségben is.

A projekt kidolgozását és megvalósítását több szempont indokolja:

- A környezetkímélő mezőgazdasági termelési módszerek széleskörű elterjesztése, (elsősorban az extenzív állattartás fejlesztésével) ezáltal a környezetvédelmi célkitűzések ágazati megvalósulása, természeti értékeink, a táj, állapotának megőrzése és javítása,
- szántóföldi mezőgazdasági termelésre nem alkalmas területek hasznosítása;
- települési környezetvédelem - jelentős mértékben és más eszközökkel nem helyettesíthető módon segíti elő a környezeti állapotának javítását (pl. porszenyezés) és a környezeti potenciál növelését (üdülés, idegenforgalom).

A program tartalma:

- Tanulmányterv elkészítése. Ehhez a következő lépésekre van szükség:
- a gyenge termőképességű mezőgazdasági területek kijelölése és térképi rögzítése,
- a defláció és egyéb környezeti terhelések által sújtott területek feltárása,
- a természetvédelmi szempontból kiemelt jelentőségű területek számbavétele,
- a zöldfelületi fejlesztést igénylő, rekreációs célra figyelembe vehető területek kiválasztása,
- a gyeptelepítésre elsősorban figyelembe vehető területek meghatározása és térképi ábrázolása,
- a meglévő gyepekből, erdőkből, fásításokból és a tervezett erdőkből, fásításokból álló zöldfolyosó rendszer kialakítása és térképi rögzítése,
- a zöldfolyosó rendszer hasznosítási javaslatának kidolgozása: a védelmi, a rekreációs és a termelési főfunkciójú zöldfelületi egységek kijelölése, a többcélú hasznosítás lehetőségeinek feltárása,
- a tervezett funkcióknak megfelelő faj megoszlás, állományszerkezet, telepítési technológia előírásai.

A megvalósítás eszközrendszere

A megvalósítás eszközrendszerének elemei a következők:

- az gyeptelepítés jogi megalapozásának feladatai,
- az előkészítést, a kivitelezést és a fenntartást szolgáló szervezeti javaslatok összeállítása (földtulajdonosok, önkormányzatok, helyi erők bevonása, közmunka programok, stb.),
- a megvalósításra ösztönző érdekeltségi rendszer kidolgozása, javaslatok az állami támogatási rendszer szükség szerinti módosítására,
- a megvalósítás állami, önkormányzati és földtulajdonosi szakágazati feladatainak meghatározása.

A projekt gazdája, tulajdonviszonyok

Az államra háruló feladatok

- a tervezés finanszírozására,
- a jogi háttér biztosítására,
- a megvalósítás finanszírozására, támogatási rendszer kidolgozására vonatkozó intézkedések fenntartása.

Az érintett önkormányzatok feladatai

- a magántulajdonosok összefogása, szervezése,
- közmunka programok szervezése a zöldfelületek létrehozására.

Az mezőgazdasági szakági szervek feladatai

- előkészítési, szervezési feladatok,
- vetőmag biztosítása,
- szaktanácsadás,
- a kivitelezés végrehajtása,
- ellenőrzés, szakmai felügyelet.

Eredmények

A hosszú távú kivitelezésre tervezett program kedvező környezeti hatásai:

- javul a helyi lakosság élettere, a környezeti állapota (a levegőben lévő szennyeződés kiszűrése, oxigéntermelés, a deflációs károk csökkenése, talajvédelem, az élővilág védelme, természetközeli tájlemek gazdagodása,
- lehetővé válik a gyenge termőképességű mezőgazdasági területek gazdaságos hasznosítása elsősorban az extenzív állattartás preferálásával.

I.8 Földhasználatok racionalizálása

A program célja

Az értékenntartó gazdálkodás kétségtelenül egyik legfontosabb alapeleme a tájhoz, a környezetéhez illeszkedő funkció-, tevékenység-, ágazati rendszer és intenzitási fok megtalálása, vagyis olyan földhasználati rendszer kialakítása, amely magából a környezetből, annak adottságaiból és korlátaiból fakad, ahhoz a lehető legjobban illeszkedik. Egyetlen más gazdasági ágazat sem képes ugyanis a természetet és a tájat olyan mélyrehatóan befolyásolni, mint a mezőgazdaság, a kultúrtáj fő használója. Ebből fakad, hogy a természetvédelem alapvetően rá van utalva a mezőgazdasággal való együttműködésre.

Területfelhasználási kategóriák:

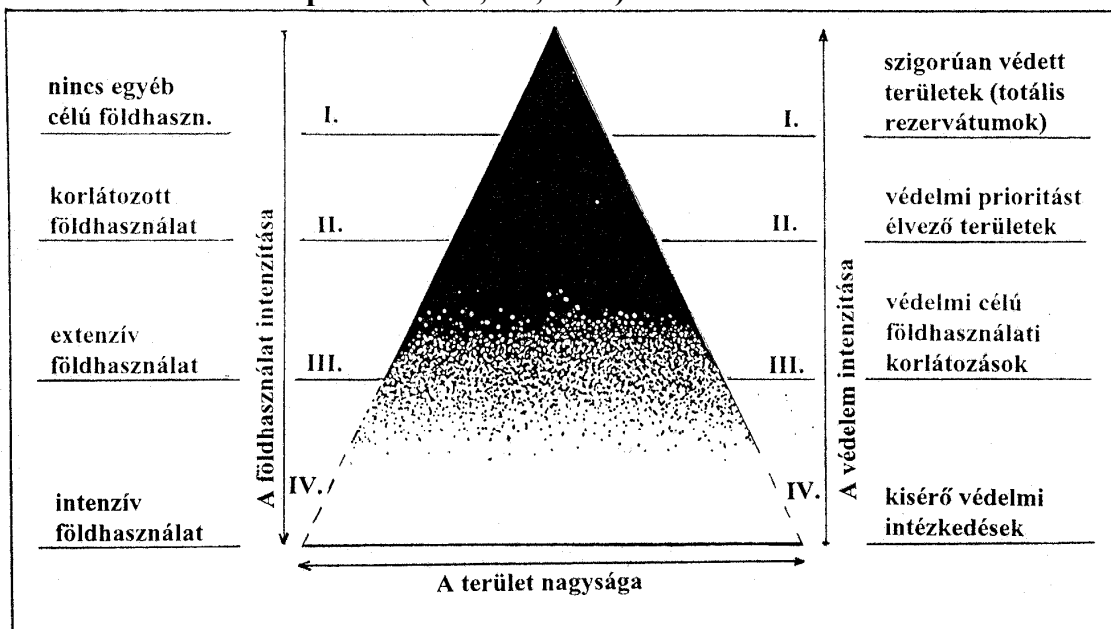
1. Természetvédelmi magzóna: kizárólagos természetvédelmi funkciók.
2. Természetvédelmi pufferzónák, vízbázisvédelmi területek: tájapoló, természet-és természetvédelmi szempontú gazdálkodás, foglalkoztatási, kulturális és rekreációs funkciók.
3. Átmeneti zónák: mező-és erdőgazdasági termelési és védelmi funkciók, ökológiai és egyéb extenzív gazdálkodási formák, biotóp hálózat.
4. Agrárzónák: mezőgazdasági termelési funkciók, integrált, környezetkímélő gazdálkodás.
5. Művelés alól kivett területek: urbanizációs, fogyasztási-szolgáltatási, infrastrukturális és ipari funkciók.

A természetvédelem és a mezőgazdaság egymásrautaltságának ismeretében kétségtelenül el kell vetni az úgynevezett szegregációs modellt, amelynek alapelve a természetvédelem korlátozása meghatározott természetvédelmi területekre és más védett felületekre, és minden egyéb területen megengedi a környezetorientált felelősség és korlátozás nélküli mezőgazdálkodást. (*"Itt tiszta természetvédelem, ott tiszta mezőgazdálkodás!"*) Ez nem lehet egy előrelátó és fenntartó gazdálkodás és földhasználat vezérelve.

De az a másik szélsőség sem tartható, amely szerint az egész mezőgazdálkodás általános extenzifikálására ("külterjesítésre") lenne szükség, így tulajdonképpen az egész terület természetvédelmi terület lenne, s az a felület 100 %-án biztosítaná a fajok védelmét. Ez a nézet nemcsak a gazdasági szempontok miatt tarthatatlan, hanem éppen az előbb említett antropogén ökoszisztémák megléte miatt a fajok védelme szempontjából sem egészen igaz. Le kell azt is szögeznünk, hogy az EU korábban már ismertetett extenzifikációs törekvései sem terjedhetnek ki a terület egészére.

Marad egy harmadik stratégia, amelyet először Erz (1978) az úgynevezett földhasználati piramissal írt le. (Lásd 2. sz. ábra.) E stratégiának messzemenően az a célja, hogy a földhasználatot és a természetvédelmet integrálja, a táj adottságainak megfelelően határozza meg a használat és a védelem intenzitását, egymáshoz viszonyított arányát. Megítélésünk szerint ez az a megközelítés, amely szélsőségektől mentesen igyekszik a táj adottságaiból levezetve megteremteni a két törekvés összhangját, és lehetőséget kínál környezeti alkalmazkodásra.

2. ábra A földhasználati piramis (Erz, W., 1978)

A program indoklása

A program céljaiban megfogalmazottaknak megfelelően a térség mezőgazdaságát az országos földhasználati zónarendszerhez igazodva célszerű kialakítani, amely a természetvédelem és a mezőgazdálkodás zónaképzési igényeit egyesíti, a mezőgazdálkodási művelési alkalmasság és környezetérzékenység alapján.

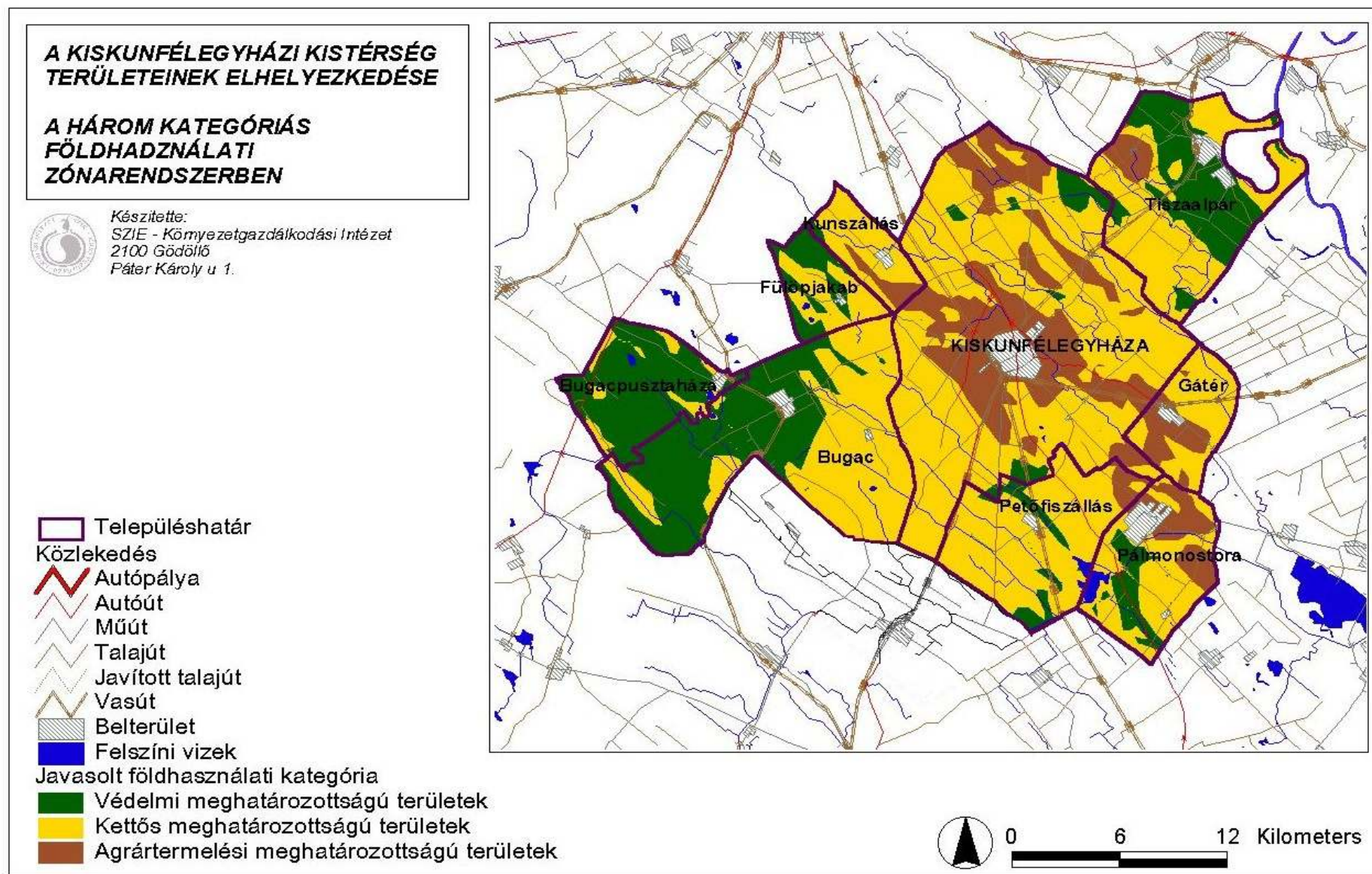
A program tartalma

- A területek pontos lehatárolására, tulajdonviszonyok felderítésére, a birtokrendezés kérdéseinek megoldására, a védelmi és puffertérületek, ökológiai-folyosók pontos meghatározására szükséges egy tanulmány kidolgozása. Térségtípusok lehatárolására a következő térképi források alapján készülhet:
 - Agrotopográfiai térkép talajtípusai és talajértékszámai.
 - Űrfelvételek alapján készült CORINE országos területfelhasználási fedvényei.
- „Javasolt háromkategóriás földhasználati zónarendszer”, valamint „A jelenlegi szántóterületek optimális hasznosítása” című térképek.

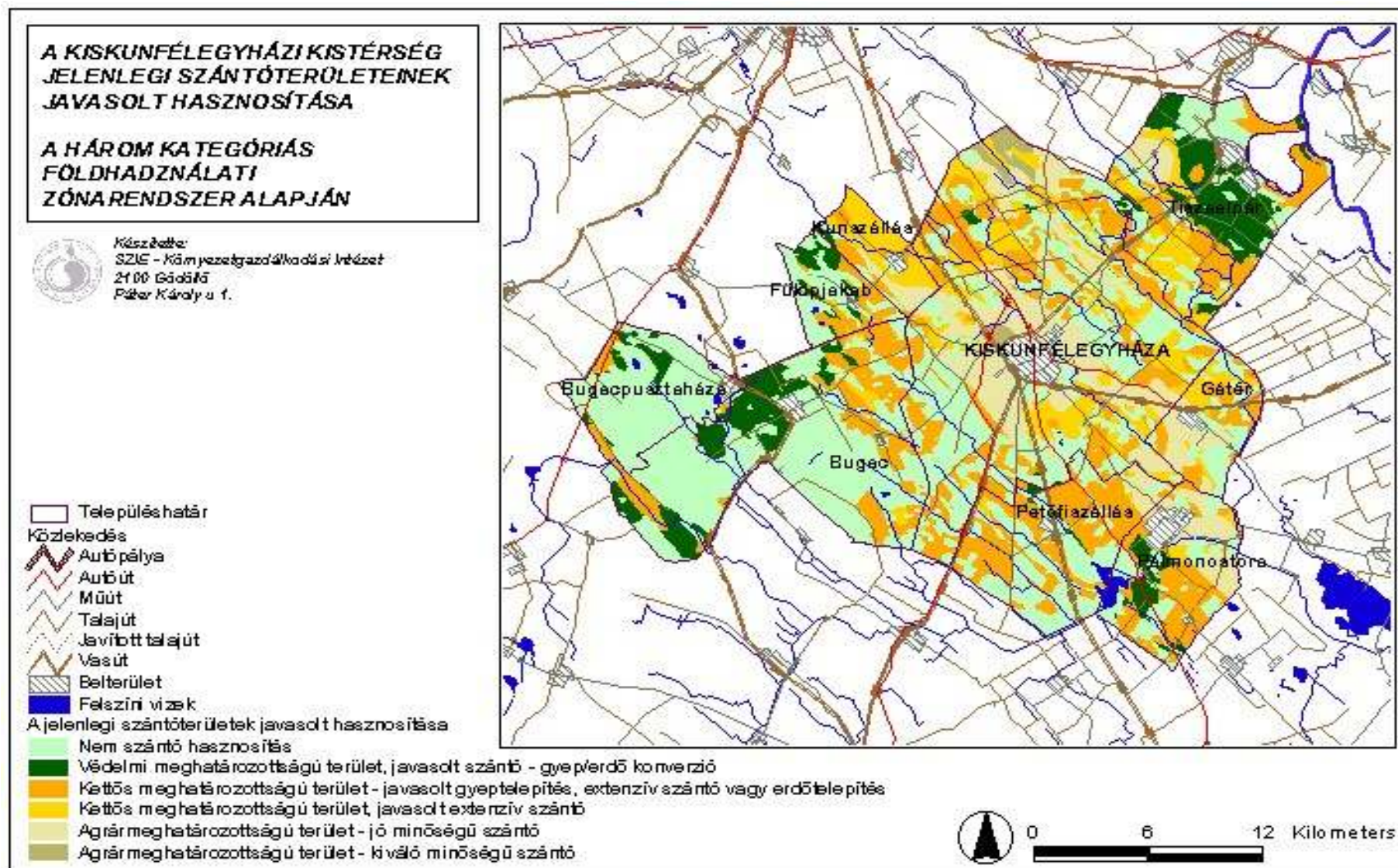
(A lehatárolás alapját a melléklet 2 térképen mi is bemutatjuk.)

- A térségben az intenzív agrárterületnek javasolt területek az árutermelő gazdaságok javasolt területei, ahol az intenzív kultúrák, vetőmagtermesztés, hungarikumok stb. termesztése célszerű. Az extenzív, környezetvédelmi célból is fenntartandó agrárterület tartalmazza azokat az átmeneti zónákat, ahol a későbbiekben védelmi területek kialakítása, rekreációs és idegenforgalmi kiegészítő tevékenység, biotermesztés, tájjellegű és élőmunkaigényes termékek termelése, valamint erdő és extenzív gyepgazdálkodás (állattenyésztéssel összehangolt) fejlesztése javasolható. Aszályérzékeny, vízhiányos területeken mélyen gyökerező szőlő, esetleg gyümölcsstelepités, valamint szárazságtűrő vegetáció képzelhető el, rekreációs és idegenforgalmi tevékenységgel kiegészítve.

3. ábra Háromkategóriás javasolt földhasználati zónarendszer

4. ábra A jelenlegi szántóterületek optimális hasznosítása

A program megvalósulásának időtartama és a megvalósítás pénzügyi keretei

Az agrártermelési zóna piaci versenykategóriába kerül, közvetlen termelési típusú támogatást nem kap, a legjobb termőhelyi adottságú és agroökológiai területeket foglalja magába. Támogatásra csak kísérő funkciók számíthatnak (pl. biotóp-hálózati rendszer kialakítása, vidéki foglalkoztatás, szociális, kulturális funkciók, stb.).

Az intenzív mezőgazdasági területeken a biotóp-hálózat (az ökológiai-és zöldfolyosó hálózat, mely az összterület 7-12%-a) elősegítése céljából mezővédő erdősávok, fasorok, cserjések telepítése szükséges (melynek feladata pl.: a tér tagolása, szél-és vízerózió elleni védelem, a talaj terhelésének tompítása, felszín alatti és felszíni vizek védelme, szűrése, levegőszűrés, oxigéntermelés, élőlények számára élőhely biztosítás, pihenési, jóléti érték növelése, stb.).

A megvalósulás időtartalma 5-10 éves időtartam alatt lehetséges, tényleges költségek kiszámítása csak a részletes vizsgálatok után lehetséges.

A megvalósítás gazdája, tulajdonviszonyok

A megvalósítás gazdája a kistérségi önkormányzati társulás (amely figyelembe veszi az országos és megyei terveket e tekintetben), partnerként a Kiskunsági Nemzeti Park, az erdőgazdaságok és az egyes területtulajdonosok jöhetnek szóba.

Eredmények

Az árutermelő mezőgazdaság legkedvezőbb helyre koncentrálásával javul a termelés hatékonysága, az EU támogatási rendszerét teljes mértékben kihasználva a táj-és természetvédelmi gazdálkodás, a foglalkoztatási, idegenforgalmi és rekreációs kiegészítő tevékenységek előtérbe helyeződnek. Ez a tudatos kialakítás a jelenlegi eltartóképességhez közeli értékek fenntartását eredményezi. A mezőgazdasági kultúra jelentősen átalakul.

A földhasználati zónarendszer kialakításánál komolyan figyelembe kell venni a termelési tradíciókat, a kultúrtáj hagyományos karakterét.

A megvalósítás feltételei

- A pénzügyi feltételek megteremtése, stabil, konzekvens és megalapozott állami szabályozás kialakítása, kompenzációs feltételek kidolgozása.
- A jelenlegi fölaprózódott birtokszerkezet felszámolása, amely a hatékony termelés egyik legjelentősebb akadálya.
- Tulajdonviszonyok rendezése

II. Térséget érintő megvalósult beruházások

II.1. A regionális hulladékgazdálkodási rendszer

A Homokhátsági Regionális Települési Hulladékgazdálkodási Projekt keretében 2002-2010. között Baranya, Bács-Kiskun és Csongrád megye területén megvalósuló 11,2 milliárd forint összegű beruházás a térség 82 települését, 110 ezer háztartását és 345 ezer lakosát érinti. A Projekt keretén belül megépült többek között 2 regionális szerepet betöltő hulladékkezelő központ, 1 hulladékátrakó állomás, 3 hulladékválogató, 4 komposztáló telep, 13 hulladékudvar, kialakításra került 397 db szelektív hulladékgyűjtő sziget, valamint 83 hulladéklerakó rekultiválására kerül sor. A Homokhátsági Regionális Települési Hulladékgazdálkodási Projekt 75%-ban az Európai Unió, 15%-ban a Magyar Állam, 10%-ban pedig az érintett 82 önkormányzat támogatásával valósul meg

A Homokhátsági Regionális Önkormányzati Társulás 1999-ben alakult – 4 kistérség 24 településének részvételével – a helyi önkormányzatok társulásairól és együttműködéséről szóló 1997. évi CXXXV. törvény alapján annak érdekében, hogy a tagönkormányzatok hulladékgazdálkodási feladatai a hazai és az Európai Unió törvényi elvárásoknak megfelelően megoldható legyen. A Társulás tagönkormányzatai annak érdekében, hogy a maximálisan igénybe vehető 90 % támogatást megkapják, létrehoztak egy konzorciumot, így az eredeti cél megvalósítására ezen szervezet keretein belül került kimunkálásra a hulladékgazdálkodási projekt.

Az első számú, legnagyobb költségigényű, legfontosabb építési tender az új lerakók (Felgyő, Kiskunhalas) létrehozása volt, melyek teljes mértékben megfelelnek az európai uniós elvárásoknak. A felgyői hulladéklerakó területe (27 ha 841 m²) a Homokhátsági Regionális Önkormányzati Társulás 18 önkormányzatának tulajdonában van. A hulladéklerakók építési munkálatai 2006-ban indultak el. 2008-ban készült el a Felgyői és Kiskunhalasi Regionális Hulladékkezelő Központ, a hivatalos átadás-átvétel megtörtént. (Kiskunfélegyháza Kistérség összes települése a felgyői lerakóhoz szállítja a szemetét.)

A második számú építési tender részeként felügyelettel ellátott hulladékudvarokat hoztak létre. A hulladékudvar a lakossági eredetű fémes anyagok, egyéb fémek, papír, műanyag, üveg, gumí, zöld és veszélyes hulladékok stb. fogadására szolgáló létesítmény, ahol a különböző típusú hulladék szétválogatott tárolása elősegíti a jobban értékesíthető, szennyezetlen és nem kevert másodlagos nyersanyagok biztosítását. Mivel a hulladékudvarok elhelyezkedése összefüggő területen min. 10 000 embernél gazdaságos, ezért a projekt keretén belül Kiskunfélegyházán is kialakításra került egy hulladékudvar.

A harmadik számú építési tender keretén belül került sor a régi lerakók rekultiválására. A projekt egyik célja azoknak a régi hulladéklerakóknak, szeméttelpeknek a rekultivációja, melyek nem felelnek meg az európai uniós követelményeken alapuló új jogszabályok által előírt környezetvédelmi kritériumoknak. A rekultivációval a régi, környezetre ártalmas hulladéklerakók lezárásra kerülnek, működésük megszűnik. A hulladék elhelyezésére felhasznált terület vízzáró réteggel, és talajjal való betakarásával elvégzésre kerül a tájképi környezetbe illesztése, így a régi hulladéklerakóknak mind a felszíni, mind a felszín alatti

környezetszennyező hatása megakadályozásra kerül és különböző technikai, biológiai és agronómiai eljárásokkal alkalmassá válik a területet mezőgazdasági, vagy egyéb módon történő újrahasznosításra. Összességében tehát megszűnnek azok a káros környezeti hatások, amelyeket a talaj, illetve a levegő szennyezettsége okoz. A rekultivációs munkálatok végső befejezésének várható határideje 2010. július.

A negyedik számú beszállítói tender a járművek, konténerek és berendezések beszerzésére, műanyag- és fémkonténerek, hulladéklerakók mobil gépei, hulladékgyűjtő- és szállító járművek megszerzésére vonatkozik. A Homokhátsági Regionális Települési Hulladékgazdálkodási Projekt részeként 397 db hulladékgyűjtő sziget kerül kialakításra a projektben érintett 82 településen. A hulladékgyűjtő szigetek a háztartásokban keletkező, alapvetően három hulladéktípus begyűjtését szolgálja (papír, műanyag, fehér és színes üveg). A gyűjtőszigeteket a szolgáltatók igyekeznek a települések forgalmas pontjain elhelyezni úgy, hogy átlagban a háztartásoktól maximum 400 méteres távolságban legyenek, ezáltal minél egyszerűbb legyen a szelektíven gyűjtött hulladék leadása, de a már jelenleg működő szigetek minden településen változatlanul vagy esetleges minimális változásokkal megmaradnak.

Az ötödik számú szolgáltatói tender a régi hulladéklerakók rekultivációjához kapcsolódó szakértői, műszaki segítségnyújtásra vonatkozik. Ahhoz, hogy a régi lerakók felszámolásával a területet ismét a tájképi környezetbe lehessen illeszteni, olyan szakértőkre van szükség, akik úgy tudják mindezt véghezvinni, hogy a különböző technikai, biológiai és agronómiai eljárásokkal alkalmassá válik a terület mezőgazdasági, vagy egyéb módon történő újrahasznosításra.

A hatodik számú szolgáltatói tender az építési munkák, árubeszerzések és szolgáltatási szerződések teljesítésének felügyeletét foglalja magában. A tendert megnyert vállalkozás folyamatosan felügyeli, ellenőrzi a munkálatokat, és havonta küldi a jelentéseit a konzorciumnak.

A hetedik számú szolgáltatói tender a tájékoztatásra, PR tevékenységre vonatkozik. A tender nyertesével kötött szerződésnek megfelelően elkészült egy honlap (www.homokhatsagihulladek.hu) a projektről, és létrehozásra került egy ingyenesen hívható zöldszám.

A nyolcadik számú tréning tender a Homokhátsági Regionális Települési Hulladékgazdálkodási Projekttel kapcsolatos hulladékgazdálkodási képzésre vonatkozik. A tender nyertesével kötött szerződés tárgya a hulladékgazdálkodási képzés teljes körű megtervezése, megszervezése és lebonyolítása 82 önkormányzat környezetvédelmi tisztviselői, illetve az üzemeltető szervezet munkatársai részére a települési hulladékgazdálkodás jogi és intézményi hátterével, technológiájával, a jogszabályok alkalmazásának gyakorlati megvalósításával kapcsolatosan. (A hulladékgazdálkodási képzés sikeresen lezárult.)

A ZP Homokhátság Hulladékgazdálkodási Konzorcium – amely a Homokhátsági Regionális Hulladékgazdálkodási Vagyongkezelő és Közszolgáltató ZRt., a Városi Víz- és Kommunális Kft. Csongrád, a Felső- Bácskai Hulladékgazdálkodási Kft. Vaskút és a Homokhátsági Hulladékgazdálkodási Kft. Kiskunhalas összefogásával jött létre – feladata tehát a 82 településen történő hulladék begyűjtése, szállítása, kezelése. A pályázat keretében a nyertes üzemeltető a szerződés megkötésétől számított 26 évig végzi a közszolgáltatói feladatokat az érintett 82 településen.

A Kiskunfélegyházai Kistérség mind a 9 települése (Bugac, Bugacpusztaháza, Fülöpjakab, Gátér, Kiskunfélegyháza, Kunszállás, Pálmonostora, Petőfiszállás, Tiszaalpár) a Felgyői Hulladéklerakó Központba szállítja a hulladékát a Csongrádi Víz- és Kommunális Szolgáltató Kft.-vel, mely Csongrád Város Önkormányzatának 100 %-os tulajdona volt.

2010. január folyamán a Kft.-ben tulajdon váltás következett be. 10%-os tulajdonrészrel bekerült a Felső – Bácskai Hulladékgazdálkodási Kft.– mely szintén a homokhátsági hulladékgazdálkodási rendszer tagja; megtartotta 51 %-os részesedését Csongrád Város Önkormányzata; illetve 2010. február 26-ával pályázatot írt ki a Kft. a fennálló 39 %-os részesedés értékesítésére.

A tulajdonos a gazdálkodást és működést a képviselőtestület által választott 5 tagú Felügyelő Bizottsággal és 1 fő könyvvizsgálóval felügyeli. A KFT önállóan gazdálkodó szervezet. Önállóan viseli a szolgáltatások, tevékenységek költségeit, ráfordításait. Ezek fedezete a számlák alapján beszedett árbevétel. A szolgáltatások díjának a megállapítása a képviselőtestület feladata.

2010. január 01-től Csongrád Város Önkormányzata a Városi Víz- és Kommunális KFT-t átalakította. A KFT csak hulladékszolgáltatási tevékenységet végez a már ismert 14 településen. Az ivóvíz-szolgáltatás, szennyvízelvezetési-tisztítási szolgáltatás, távhőszolgáltatás, gyógyfürdő üzemeltetés és kéményseprési feladatokra megalapította a Csongrádi Közmű Szolgáltató KFT-t.

2010-ben kialakításra kerül a mozgó ügyfélszolgálat, illetve szelektív hulladékgyűjtésre kialakított autók beszerzésével építik ki a szelektív hulladékgyűjtés lehetőségeit.

III. Önálló települési tervek

III.1. BUGAC - BUGACPUSZTAHÁZA

III.1.1 Elektromos vezeték kiváltása a belterületen

A program célja

A település belterülete, lakóházai fölött keresztbe menő légvezeték kiváltása. A program áttételesen, a településkép rendezettségét fokozva nevezhető környezetvédelmi jellegűnek, mert csak Bugac település kis részét érinti.

A program indoklása

Az elektromos légvezetékek környezetre gyakorolt hatásai pontosan nem tisztázottak. Bár számos kutatási eredmény azt mutatja, hogy közvetlen egészségkárosodást ezek a vezetékek nem okoznak, ezt több kutató cáfolja. Ha a közvetlen hatások nem is indokolják a közvetett, zavaró hatások jogossá teszik azt a kérést, hogy az elektromos vezeték itt is, mint a belterületeken általában az utca nyomvonalát követve haladjon keresztül a belterületen.

A program tartalma

A település észak-keleti csücskén, a lakóterület fölött áthaladó mintegy 650 m hosszú vezetékot kellene kiváltani, és a település szélére áthelyezni. Az átvezetés nyomvonalát egyeztetve az illetékes tervezővel (Primavill Nagykörös) és Bugac település polgármesterével, Csitári Tibor úrral kiderült, hogy a vezeték átépítése már a településtől északra található erdőterületen is gondot okozhat. Így javasolható már az erdőtől északra megváltoztatni a nyomvonalat. Így az átépítendő nyomvonal összes hossza 1,3 km. Az új vezeték hossza mintegy 2,0-2,2 km.

A program megvalósulásának időtartama és a megvalósítás pénzügyi keretei

A tervezési, engedélyezési és építési időszakot is figyelembe véve a vezeték nyomvonalának módosítása 8-10 hónap alatt megvalósulhat. A szükséges ráfordítás közelítő összege több millió Ft kilométerenként.

III.1.2 Elektromos hálózat kiépítése az ellátatlan külterületi tanyákon

A program célja

Az elektromos hálózat kiépítése az eddig ellátatlan tanyákra. A program csak nagyon áttételesen környezetvédelmi jellegű, a minimális életfeltételeket biztosítja. Tehát a jobb életminőség biztosításán keresztül kapcsolódik a környezetvédelmi programozáshoz. Bugac és Bugacpusztaháza külterületén elszórtan, kis népességet érint.

A program indoklása

A lakott tanyák villamosítása ma már elengedhetetlen feltétele kell legyen az ottlakásnak.

A program tartalma

Vezetékhálózat tervezése és kiépítése.

A program megvalósulásának időtartama és a megvalósítás pénzügyi keretei

Mivel pontosan nem ismertek az igények, azaz hogy hány lakott tanyánál hiányzik az elektromos ellátás pontos operatív programozás nem adható. Az igények és lehetőségek felmérése után lehet elkészíteni a terveket. A tervezési, engedélyezési és építési időszakot is figyelembe véve a vezetékek kiépítése 1 éven belül megvalósulhat. Fajlagos költség kb. 4 -6 millió Ft/km. (Ez önerőből nem teremthető elő.)

III.1.3 Járdaépítési program

A program célja

A még ellátatlan település részekén, utcákon járdák kiépítése. A program a közlekedés biztonság fokozásán, a település „élhetőségének” javításán keresztül, tehát csak áttételesen kapcsolódik a környezetvédelmi programozáshoz. Bugac és Bugacpusztaháza települések egy részére terjed ki.

A program indoklása

A megfelelő, biztonságos közlekedés feltétele az utcákon a járdák biztosítása. Ez a rendezett településkép kialakítását is elősegíti.

A program tartalma

Járdaépítés a még el nem látott 5-6 utcában, mintegy 3 km hosszban.

A program megvalósulásának időtartama és a megvalósítás pénzügyi keretei:

Egy éven belül megvalósítható. A megvalósítás költsége 6-7 millió Ft/ km-rel számolható. Célzott pályázati források is igénybe vehetők.

III.1.4 Bugac - Fülöpjakab összekötő út kiépítése

A program célja

Új közúttal, meglévő földút szilárd burkolattal történő ellátásával rövidebb összeköttetés biztosítása Bugac és Fülöpjakab, ezáltal Bugac és Kecskemét között. Csak nagyon áttételesen kapcsolható a környezetvédelmi programozáshoz. Elsősorban Bugac település lakóit érinti.

A program indoklása

Kecskemét elérési idejének csökkentése a településről egyrészt az ottlakók érdekeit, másrészt az idegenforgalom fejlesztését is szolgálja. (A közvetlenebb elérés elősegíti a turizmus fejlesztését.)

A program tartalma

Új összekötő út részletes terveinek elkészítése, az engedélyezési eljárás lefolytatása, és az összekötő út kiépítése. Az önkormányzaton egy egyszerűsített helyszínrajz és költségbecslés áll rendelkezésre. Ezt kellene továbbfejleszteni, a részletes terveket kidolgozni, majd megvalósítani. Javasolható a közlekedésbiztonsági szempontból elfogadhatóbb 6 méter széles kiépítés.

A program megvalósulásának időtartama és a megvalósítás pénzügyi keretei

Az előkészítő munkálatok, az engedélyezési eljárás 6-8 hónapot, a kivitelezés kb. ugyanennyi időt vesz igénybe. Egy 2000-ben végzett költségszámítás szerint Bugac – Fülöpjakab összeköttetés megteremtése mintegy 220 millió Ft-ot, az új út és a 4406-os út összekötése mintegy 140 millió Ft-ot vesz igénybe. Ehhez járulnak még a tervezési költségek. Ez a költségszámítás szerinti kb. 30 millió Ft kilométerenkénti fajlagos költséget figyelembe véve alakul ki. Más információk szerint a fajlagos költségek elérhetik a 100-120 millió Ft-t is. Tehát a mintegy 10 km-es út megvalósítási költsége elérheti 1 milliárd Ft-ot is.

III.1.5 Műemlékek állagmegóvása

A program célja

A kisvasút állomásának és az öreg iskola állagmegóvása. Mint épített környezet szépítési program a hagyományos környezetvédelmi programok közé sorolható. Csak Bugac település egy kis részét érinti.

A program indoklása

A feltétlen értéket képviselő két épület állaga nem kielégítő. A védelem csak folyamatos állagmegóvással biztosítható.

A program tartalma

Az állagmegóváshoz szükséges tervek elkészíttetése, az engedélyek beszerzése, a munkálatok elvégzése.

A program megvalósulásának időtartama és a megvalósítás pénzügyi keretei

A teljes munka egy éven belül elvégezhető. Mindkét épületnél a felújítás becsülhető költsége 12-15 millió Ft.

Több települést érintő megvalósult beruházás

III.1.6 Bugacpusztaháza – Kiskunmajsa üdülőövezet közötti turisztikai kerékpárút kiépítése

Az idegenforgalmi szempontból fontos két települést, Kiskunmajsát (a kiskunmajsai gyógyfürdőt) és Bugacpusztaházát összekötő, huszonnyolc kilométer hosszú bicikliút tervei már 2003-ban elkészültek. A turisztikai kerékpárút kiépítésének megpályázására azonban csak 2007 évben került sor a települési önkormányzatok által.

A pályázat benyújtásánál 300 millió forintban maximalizálták az egy pályázatra megítélhető összeget, így a résztvevők kettéválasztották a projektet. Egyik felére (húsz kilométer hosszú szakaszra) Kiskunmajsa, Jászszentlászló és Móricgát, a fennmaradóra (nyolc kilométer hosszú szakaszra) Bugac és Bugacpusztaháza önkormányzata nyújtotta be pályázatát. Az 5 település önkormányzata 454,7 millió forint támogatást nyert a pályázat során, valamint a településenként tíz-tízszeres, vagyis 15 millió forint önrészt biztosított az elnyert támogatáshoz. Az önkormányzatok az önrészt egyenlően osztották el egymás közt – függetlenül a településekre eső kerékpárút-hosszától és a lélekszámától.

2008. nyár elején vette kezdetét a projekt megvalósítása. 2009 augusztusában került átadásra a kiskunmajsai gyógyfürdőt és Bugacpusztaházát összekötő kerékpárutat.

A kerékpárúttól valamennyi település idegenforgalmi fellendülést és bevételeinek növekedését reméli. A növekvő látogatottság kedvezően befolyásolhatja a tőkebeáramlást a térségbe, ami a munkahelyek számát is pozitívan befolyásolja.

III.1.7 Bugac Nagyközség szempontjából kiemelten fontos gyűjtő utak komplex fejlesztése

Bugac Nagyközség Önkormányzata 2009 márciusában támogatást nyert a település szempontjából kiemelten fontos gyűjtő utak komplex fejlesztésére, mely során 154 712 713 Ft összegű támogatásban részesült. A megszerzett forrásra 60%-os támogatást igényelhetett az önkormányzat.

A projekt megvalósításával belterületen a településközpont, az intézmények, a kiemelkedő gazdasági súllyal rendelkező területek megközelítését, a lakóterületekkel való kapcsolat javítását szolgáló, önkormányzati tulajdonú forgalmi és gyűjtő utak kiépítése vált lehetővé.

III.2. FÜLÖPJAKAB

III.2.1. Nem üzemelő ivóvíz kút revitalizációja

A program célja

A település biztonságos ivóvízellátásához szükséges feltételek megteremtése. Az ivóvíz ellátás elvben nem tartozik bele az általunk hagyományosnak tekintett környezetvédelmi problémák sorába, bár a települési környezetvédelmi program környezetvédelmi törvénybe foglalt tartalmi követelményei között ez is szerepel. Jelen esetben azonban egy közvetlen környezetvédelmi probléma elhárítása a cél, hiszen a kút beüzemeléséhez, a kút környezetében található talajszennyezettséget kell felszámolni. (Környezeti kárelhárítás.) Fülöpjakab kis területét érinti.

A program indoklása

Fülöpjakab vízellátását jelenleg egy 1972-ben létesített mélyfúrású kút biztosítja. A kút kis kapacitású és az 1991-ben elvégzett felújítás ellenére sem látszik hosszútávon biztosítva a település biztonságos vízellátása ezzel az egy kúttal. A belterületől 300 m-re található, az előzőnél jobb paraméterekkel rendelkező kutat az Önkormányzat az Alkotmány Szövetkezettől megvásárolta a vízellátásba kapcsolás érdekében. A kút és környezete vizsgálata során kiderült, hogy a Kút közvetlen környezete klórozott szénhidrogénnel szennyezett. Ennek felszámolásáig a kút nem üzemeltethető.

A program tartalma

Az elvégzett vizsgálatok szerint a kút közvetlen közelében található mintegy 20 x 20 m-es terület, 50 cm mélységig klórozott szénhidrogénnel szennyezett. A kút revitalizációja csak akkor lehetséges, ha ezen a 400 m²-en található, 200 m³ szennyezett talaj a területről eltávolításra kerül. A program e feladat ellátását célozza.

A program megvalósulásának időtartama és a megvalósítás pénzügyi keretei

Az elvégzett vizsgálat az ártalmatlanítás költségeit (Aszódi hulladékégetőben történő megsemmisítéssel) kitermeléssel, szállítással együtt 2001-ben legalább 20-25 millió Ft-ra becsülte.

III.2.2. Fülöpjakab – Matkópuszta összekötő út kiépítése

A program célja

Matkópuszta összeköttetés kiépítése. Nem tartozik a hagyományosan a környezetvédelmi programok közé sorolható javaslatok közé. Fülöpjakab település lakóit érinti.

A program indoklása

Kecskemét elérésének felgyorsítása elsősorban a településen élők közérzetét javíthatja.

A program tartalma

Fülöpjakab - Matkópuszta közötti út tervei elkészültek, a közútfejlesztési koncepcióban is szerepelnek. A programban ezért csak a kivitelezés szerepel.

A program megvalósulásának időtartama és a megvalósítás pénzügyi keretei

Az elkészült tervekhez nem jutottunk hozzá. A kiépítendő hossz alapján becsülhető költség kb. 700 millió Ft körüli.

III.2.3. Kunszállást Fülöpjakabbal összekötő bicikliút kiépítése

A program célja

Két települést összekötő kerékpárút kiépítése, mely során csökken a közúti balesetek száma is.

A program indoklása

Fülöpjakabon az elmúlt években megfigyeléseket végeztek, amiből kiderült, hogy a községben működő malom miatt megnőtt a kamionforgalom a települést átszelő főutcán, ezáltal veszélyessé vált a kerékpáros közlekedés. Egy közelmúltban készült felmérés alapján megállapították, hogy naponta több mint kétszázan járnak kerékpárral munkába és iskolába a településen. Sajnálatos sérüléssel, halállal járó balesetek számával tudják ezt dokumentálni, mely indokolja a Kunszállást- Fülöpjakabot összekötő kerékpárút megépítését.

A kerékpárút 2,85 km hosszan épülne ki.

A program megvalósulásának időtartama és a megvalósítás pénzügyi keretei

2009 évben megpályázott Fülöpjakabot Kunszállással összekötő bicikliút pályázat 2010 évben támogatást nyert. Az elnyert támogatás összege több mint 88 millió forint. Az önkormányzatokat 15 százalék önerő terheli. A beruházás várhatóan a közbeszerzést követően nyár elején, 2010. június végén indulhat melynek megvalósulása 2010 vége.

Kunszállás Község Önkormányzat vezetésének további célja, hogy a kerékpárutat a későbbiekben Városföldig, illetve Bugacig szeretnék továbbépíteni, mely megvalósításával a kerékpárosok Városföldtől Bugacon keresztül a kiskunmajsai fürdőig közlekedhetnek a saját bicikliútjukon.

III.3. GÁTÉR

III.3.1. A 451-es út forgalmából adódó terhelések méréssel történő megállapítása, amennyiben szükséges beavatkozási lehetőségek kidolgozása

A program célja

A program a tényleges terhelések megállapítását (és az esetleg szükséges beavatkozási lehetőségek felmérését) célozza. Mint ilyen egy konkrét környezetvédelmi probléma megoldásának megalapozását szolgálja. Gátér település szinte teljes lakosságát érinti.

A program indoklása

A településen lakossági panaszra ad okot a 451-es út nagy forgalma. Mérésekkel kell alátámasztani a lakossági panaszok valóságát.

A program tartalma

A javasolt program forgalomszámlálást, jelzésértékkel a közlekedési eredetű NO_x szennyezettség* mérést, nappali és éjszakai zajszint mérést, és a kritikus ponton (a híd közelében elhelyezkedő lakóházaknál) rezgésgyorsulás mérést jelentene. A mérések eredményeinek figyelembe vételével – amennyiben szükséges - készülhetne a beavatkozási terv.

A program megvalósulásának időtartama és a megvalósítás pénzügyi keretei

A mérések elvégzésére 2-3 hónap szükséges. A becsült költség a mérési program függvényében számolhatóak ki.

III.4 KUNSZÁLLÁS

III.4.1. Kunszállás belterületi utak burkolása

A program célja

Kunszállás belterületi útjainak a jelenlegi 70 %-os burkoltsági szintjét 100 %-osra növelni.

A program indoklása

A település belterületi útjainak egy része (kb. 30 %) földút, melyen száraz időszakban a gépjármű forgalom hatására jelentős porterhelés (levegőterhelés) keletkezik, csapadékos időszakban pedig a közlekedés nehéz, illetve ellehetetlenül.

A program tartalma

Kunszállás belterületén mintegy öt km belterületi út szilárd burkolattal való ellátása szükséges négy méter burkolatszélességgel.

A program megvalósulásának időtartama és a megvalósítás pénzügyi keretei

A földes utak burkolása 1-2 év alatt lebonyolítható. Becsült költség kb. 200 millió Ft.

* A közlekedési szennyezettségre a NO_x koncentráció jelzésértékkel bír, általában ez fordul elő a legmagasabb koncentrációban a forgalmas utak mellett

III.4.2. Kunszállás, belterületi járdaépítés

A program célja

Kunszállás belterületén az utcák járdával való jelenlegi 40 % ellátottsági szintjének 100 %-os szintre fejlesztése.

A program indoklása

A település utcáinak hosszarányos, illetve az ingatlanok előtti járda kiépítettségi arányát tekintve Kunszálláson ezen alapvető települési infrastrukturális ellátás még nagyobb részt nem megoldott.

A program tartalma

Kunszállás belterületi utcáin mintegy 15-16 km hosszú egy méter széles járda kiépítése.

A program megvalósulásának időtartama és a megvalósítás pénzügyi keretei

A járdaépítési program 1-3 év alatt kivitelezhető, költségei kb. 90-95 millió Ft-ra tehetők.

III.4.3. Kunszállást Fülöpjakabbal összekötő bicikliút kiépítése

A program célja

Két települést összekötő kerékpárút kiépítése, mely során csökken a közúti balesetek száma is.

A program indoklása

Fülöpjakabon az elmúlt években megfigyeléseket végeztek, amiből kiderült, hogy a községben működő malom miatt megnőtt a kamionforgalom a települést átszelő főutcán, ezáltal veszélyessé vált a kerékpáros közlekedés. Egy közelmúltban készült felmérés alapján megállapították, hogy naponta több mint kétszázan járnak kerékpárral munkába és iskolába a településen. Sajnálatos sérüléssel, halállal járó balesetek számával tudják ezt dokumentálni, mely indokolja a Kunszállást- Fülöpjakabot összekötő kerékpárút megépítését.

A program megvalósulásának időtartama és a megvalósítás pénzügyi keretei

2009 évben megpályázott Fülöpjakabot Kunszállással összekötő bicikliút pályázat 2010 évben támogatást nyert. Az elnyert támogatás összege több mint 88 millió forint. Az önkormányzatokat 15 százalék önerő terheli. A beruházás várhatóan a közbeszerzést követően nyár elején indulhat.

Kunszállás Község Önkormányzat vezetésének további célja, hogy a kerékpárutat a későbbiekben Városföldig, illetve Bugacig szeretnék továbbépíteni, mely megvalósításával a kerékpárosok Városföldtől Bugacon keresztül a kiskunmajsai fürdőig közlekedhetnek a saját bicikliútjukon.

III.5. PETŐFISZÁLLÁS

III.5.1. Hiányzó elektromos ellátás pótlása a tanyákon, valamint az elavult hálózat rekonstrukciója

A program célja

Az elektromos hálózat kiépítése az eddig ellátatlan tanyákra, ill. az elavult – gazdátlan – vezetékek kiváltása. A program csak nagyon áttételesen környezetvédelmi jellegű, a minimális életfeltételeket biztosítja. Tehát a jobb életminőség biztosításán keresztül kapcsolódik a környezetvédelmi programozáshoz. Petőfiszállás külterületét mozaikosan érinti.

A program indoklása

A település külterületén még ma is elég sok az ellátatlan tanya. A lakott tanyák villamosítása ma már elengedhetetlen feltétele kell legyen az ottlakásnak. Illetve a korszerű eszközök alkalmazásának feltétele a korszerű vezeték hálózat.

A program tartalma

Vezetékhálózat tervezése és kiépítése, a gazdátlan vezetékek kiváltása, korszerűsítése.

A program megvalósulásának időtartama és a megvalósítás pénzügyi keretei

Mivel pontosan nem ismertek az igények, azaz hogy hány lakott tanyánál hiányzik az elektromos ellátás pontos operatív programozás nem adható. Az igények és lehetőségek felmérése után lehet elkészíteni a terveket.

III.5.2. Kerékpárút létesítése a belterületen a belső mozgások megkönnyítése érdekében

A program célja

A település belterületén a belső mozgások (iskolásba, munkahelyre járás, vásárlás, stb.) biztonságosabbá tétele, a balesetveszélyes helyzetek csökkentése. Utóbbi célon keresztül kapcsolódik a környezetvédelmi programozáshoz. Petőfiszállás belterületére terjed ki.

A program indoklása

A település belterületén a személy-, és tehergépkocsi forgalom miatt a kerékpározás balesetveszélyes. Ez indokolja az elkülönült kerékpárút létesítését.

A program tartalma

A program a Főút mellett, a belterület mintegy 2-3 km-es szakaszon, lehetőség szerint az úttól elkülönült kerékpárút terveinek elkészítését és kialakítását tartalmazza.

A program megvalósulásának időtartama és a megvalósítás pénzügyi keretei

A választott megoldástól, a szélességtől függően a kerékpárút kialakítási költsége kb. 30-50 millió Ft körüli összeg. 1-2 éves tervezési, engedélyezési és építési időszakkal számolhatunk.

III.5.3. Kerékpárút létesítése és díszfasor telepítése a kegyhelyhez vezető út mellett

A program célja

A zárandoklatok alkalmával a kegyhely biztonságosabb megközelítését célozná a tervezett fejlesztés. Mint ilyen az emberi egészségvédelmen, a közlekedés biztonság fokozásán keresztül kapcsolódik a környezetvédelmi programozáshoz. A település egy részének fejlődését generálja.

A program indoklása

Elsősorban a zárandoklatok alkalmával a szomszédos településekről kerékpárral is érkeznek ide. Az idegenforgalmi vonzerő is emelkedik a jobb megközelíthetőség esetén.

A program tartalma

A kegyhelyhez vezető kb. 2-3 km-es út mellé kerülne kerékpárút és díszfasor. A program a tervezést és a megvalósítást is tartalmazza.

A program megvalósulásának időtartama és a megvalósítás pénzügyi keretei

Az előző programhoz hasonlóan itt is kb. 30-50 milliós költséggel kell számolnunk.

III.6. PÁLMONOSTORA

III.6.1. Járda felújítási program

A program célja

Pálmonostorán a járdák többsége a 70-es évektől kiépült. Ez azt is jelenti, hogy egy részük már el is avult. A program célja a rossz állapotban lévő járdák felújítása, ill. a még hiányzó járdák kiépítése. A program a közlekedés biztonság fokozásán, a település „élhetőségének” javításán keresztül, tehát csak áttételesen kapcsolódik a környezetvédelmi programozáshoz. Pálmonostora település nagyobb részére kiterjed.

A program indoklása

A biztonságos közlekedés feltétele az utcákon a járdák megfelelő állagának biztosítása.

A program tartalma

A településen 4 nagyobb és négy kisebb utcában mintegy 10 km hosszban kell megoldani a járdák felújítását, kiépítését.

A program megvalósulásának időtartama és a megvalósítás pénzügyi keretei

Egy éven belül megvalósítható. A felújítás költsége 3-4, az új kiépítés pedig 6-7 millió Ft/km-rel számolható. Teljes költség tehát elérheti a 40-45 millió Ft-ot. Célzott pályázati források is igénybe vehetők.

III.7. TISZAALPÁR

III.7.1. Csongrádról bevezető út állapotának javítása

A program célja

A teljesen leromlott állagú, rossz padkával rendelkező, töredezett szélű út állagának helyreállítása, korona szélesítése. Csak közvetetten, a balesetveszély csökkentésén keresztül kapcsolható a környezetvédelmi programozáshoz. A település lakóit érinti.

A program indoklása

A jelenlegi állapot közlekedésbiztonsági szempontból tarthatatlan, balesetveszélyes.

A program tartalma:

Útrekonstrukció, mely magába foglalja az útpálya szélesítését, és a padka rendezését, a meglévő burkolat javítását. Engedélyezési tervek 2003-ban már elkészültek.

A program megvalósulásának időtartama és a megvalósítás pénzügyi keretei:

A rekonstrukciós munka mintegy 60 millió Ft költséget igényel.

III.7.2. Tiszaalpár Nagyközség szennyvízelvezetése és tisztítása a település vonzó természeti környezetének, felszíni és felszín alatti vizeinek megóvásáért” című projekt (KEOP-1.2.0/1F-2008-0021)

A program célja

A szennyvízcsatorna-hálózat kiépítése szükséges a település vonzó természeti környezetének, felszíni és felszín alatti vizeinek megóvásáért, hozzájárul a talaj- és vízszennyezettség csökkentéséhez a településen és környékén.

A program indoklása

A szennyvízcsatorna-hálózat kiépítésével megszűnik a talajvíz, rétegvizek közvetlen szennyezése. A jelenlegi szennyvízszikkasztás potenciális veszélyforrást jelent. A hálózat kiépítése révén javul a lakosság életszínvonala a településen.

A program tartalma:

A projekt az Európai Unió támogatásával az Európai Regionális Fejlesztési Alap társfinanszírozásával valósul meg.

Tiszaalpár Nagyközség Önkormányzata 2005-ben készítette el a település szennyvízelvezetésének és tisztításának megvalósíthatósági tanulmányát és elvi vízjogi engedélyezési tervét. A pályázat benyújtására 2008. év elején került sor, az első forduló, előkészítésre vonatkozó támogatási szerződés megkötése 2008.09.03-án történt. A projekt jelenleg az előkészítési szakaszban tart, mely várhatóan 2010. év végéig fejeződik be. Az illetékes hatóságokhoz a tervdokumentáció engedélyezésre benyújtása került.

A második forduló pályázat benyújtásával befejeződik a projekt előkészítési szakasza. A projekt finanszírozási hátterének biztosításához a második forduló pályázathoz az önkormányzati önrész előteremtése, a lakossági hozzájárulás módjának kidolgozása, és egyeztetése szükséges.

A projekt tervezett megvalósítása:

<i>Tevékenység</i>	<i>Kezdés</i>	<i>Befejezés</i>
Projektindítás	2011. január 1.	2011. január 1.
Projektmenedzsment szerződésének meghosszabbítása a Kbt. előírásainak betartásával	2011. január 2.	2012. január 31.
Területszerzés	2011. január 1.	2011. február 28.
Régészet	2011. február 28.	2011. március 30.
Közbeszerzési szakértő kiválasztása	2011. január 2.	2011. március 30.
Közbeszerzés mérnök/műszaki felügyelet	2011. április 1.	2011. május 31.
Közbeszerzés szennyvízcsatorna kivitelezésre (közösségi eljárás)	2011. június 1.	2011. október 15.
Közbeszerzés szennyvíztisztító telep kivitelezésre (közösségi eljárás)	2011. június 1.	2011. október 15.
Kivitelezés szennyvízcsatorna	2012. január 2.	2013. június 15.
Kivitelezés szennyvíztisztító telep	2012. június 1.	2013. június 15.
Próbaüzem	2013. szeptember 15.	2013. december 15.
Működtető kiválasztása	2012. május 15.	2010. szeptember 10.
Projektzárás	2014. január 30.	2014. január 30.
Zárójelentés benyújtása	2014. február 28.	2014. február 28.

A szennyvíztisztító telep önkormányzati iparterületen (029/2 helyrajzi szám)–örökségvédelmi, környezet- és természetvédelmi szempontból egyeztetett területen kerülne kiépítésre. A beruházás nem jár környezetre káros hatással sem a település, sem a Holt-Tisza vonatkozásában. A talajvíz szempontból kifejezetten előnyös. A telep távolsága miatt a tisztított víz általában elszikkad az Alpár-Nyárlőrinci csatornában (a Holt-Tiszáig ritkán jut el).

A program megvalósulásának időtartama és a megvalósítás pénzügyi keretei:

A szerződéskötést követően megkezdődött a projekt előkészítési szakasza, amely várhatóan 2010.08.01-én fejeződik be. A projekt tervezett előkészítési költsége nettó 80.262.000 Ft, ebből 68.222.700 Ft támogatást kap az Önkormányzat, a megvalósítás tervezett költsége nettó 2.141.176.000 Ft. A beruházás végső, pontos költsége a pályázati II. fordulót követő megvalósítási szakaszában, a közbeszerzések lefolytatását követően (2011. október) válik ismertté. A projekt megvalósítása a második forduló pályázat támogatását követően, legkorábban 2011-ben kezdődhet meg, és a tervek szerint 2014-ben fejeződik be.

Települést érintő megvalósult beruházás

III.7.3. Tiszaalpár Nagyközség Önkormányzatának fenntartásában lévő 3 db intézmény fűtőkorszerűsítése a „Caminus” Zrt. Beruházásaként a „Szemünk Fénye Program” keretében

A projekt az Európai Unió támogatásával az Európai Regionális Fejlesztési Alap társfinanszírozásával valósult meg 2008 őszén.

A pályázat célja volt a központi és helyi költségvetési szervek, alapítványok és egyházak közfeladat ellátással megbízott intézményeiben az elektromos, világítási és fűtési rendszerek korszerűsítése, minőségivé tétele, s ezáltal az intézmények energiaköltségeinek mérséklése, továbbá az üvegházhatású gázok kibocsátásának csökkentése.

Tiszaalpár Nagyközség Önkormányzatának fenntartásában a Caminus Zrt. az innovatív Viessmann – féle kondenzációs és alacsonyhőmérsékletű kazánok beszerzésére nyert 4 709 367 Ft. összegű támogatást. A kazánok beszerelése 40 %-os megtakarítást eredményezett, mely folyamán a fogyasztása tehát kedvezőbb, és jelentős energia megtakarítást értek el. A levegő tisztításához is hozzájárul. A gázüzemű Viessmann kazánok lakótéri elhelyezésre lettek kifejlesztve. Elegáns megjelenésük mögött a legmodernebb technika garantálja a csendes üzemét, és a kimagasló hatásfokot.

III.8 KISKUNFÉLEGYHÁZA

III.8.1 Szennyvízelvezetés és tisztítás

A program célja

Kiskunfélegyházán folytatódik a szennyvízcsatorna-beruházás, ahol a tervek szerint legkésőbb 2013-ra a város területének száz százalékán kiépülhet a hálózat.

A program indoklása

A jelenlegi csatornázottság mértéke lakossági szinten kb. 45%, a hálózat bővítésével megszűnik a talajvíz, rétegvizek közvetlen szennyezése.

A program tartalma

Kiskunfélegyháza Város Önkormányzat támogatást nyert a város szennyvízcsatorna hálózat kiépítésének folytatására. A beruházás kapcsán elindultak az előkészületek, de a szennyvízcsatorna-hálózat további kiépítése még nem kezdődött el.

A beruházás nyolc városrészt érintene: Kossuth-város, Móraváros, Bikahegy, Kertváros, Molnártelep, Zöldmező-lakótelep, Aranyhegyi lakótelep.

A projekt az Európai Unió támogatásával az Európai Regionális Fejlesztési Alap társfinanszírozásával valósulhat meg.

A program megvalósulásának időtartama és a megvalósítás pénzügyi keretei

A beruházásra elnyert támogatás összege 82 858 000 Ft.. Várhatóan 2011 tavaszán kezdődnek meg a szennyvízcsatorna hálózat kiépítési folyamatai, melynek tervezett befejezése 2013.

III.8.2. Zöldfelület-fejlesztés és -felújítás

A program célja

A város belterületén a zöldfelületek növelése, illetve a meglévő zöldterületek minőségének javítása, a zaj- és porszennyezés csökkentése mellett pedig a levegő tisztaságának növelése.

A program indoklása

A közterületi zöldfelületek felújítása és minőségi növelése nagymértékben elősegíti az elsősorban a tranzitforgalom okozta közlekedési zaj- és levegőszennyezés csillapítását, illetve a fásítási programok elősegítik a porszennyezés mérséklését.

A program tartalma

A fejlesztés keretében elsősorban út menti fasorok létesítése a cél, a felújítás tárgykörében pedig meglévő parkok és erdők felülvizsgálat utáni minőségjavítása a feladat. Mind a felújítást, mind a fejlesztést egy hosszú távú koncepció alapján kell végezni, a városközpontból indulva az egész belterületet érintő, átfogó program keretében.

A program megvalósulásának időtartama és a megvalósítás pénzügyi keretei

A program időtartama 15 év, évi kb. 30 millió forint bekerülési költséggel számolva.

III.8.3. Elöregedett, régi aszfalt útburkolatok javítása a város belterületén

A program célja

A meglévő szilárd útburkolattal ellátott úthálózat elöregedett szakaszainak korszerűsítése.

A program indoklása

A beavatkozás alapvetően a város közlekedésszervezésének fenntartását, és a biztonságos közlekedést szolgálja, azonban nem elhanyagolható a kátyúk okozta közlekedési zaj és rezgés megszűnésével bekövetkező környezeti ártalom csökkentése sem.

A program tartalma

Az előző évek állapotfelmérései ismeretében kb. 20 km hosszú és átlagban 6 m szélességű útburkolat részleges felújítása szükséges.

A program megvalósulásának időtartama és a megvalósítás pénzügyi keretei

A program megvalósítása mintegy 15 év alatt reális, mely időszak figyelembe vételével a várható beruházási költség mintegy 0,8-1 milliárd forint.

III.8.4. Járdák és egyéb közterületi burkolatok felújítása

A program célja

Az elhasználódott, balesetveszélyes közterületi burkolatok felújítása, esztétikus, épített környezet kialakítása.

A program indoklása

A mai kor követelményeinek megfelelő közterület-burkolatok alkalmazására nagy a lakosság igénye.

A program tartalma

A jelenlegi állapot felmérése után éves ütemezésben tervszerűen végrehajtani a burkolatjavításokat és cseréket.

A program megvalósulásának időtartama és a megvalósítás pénzügyi keretei

A program megvalósítása mintegy 15-20 év alatt reális, évi 70-100 millió forint költségigénnyel.

III.8.5. Kerékpárforgalmi hálózat fejlesztése Kiskunfélegyházán, a Szentesi út – Liget u. – Alpári út nyomvonalán

A program célja

Új bicikli utak építése tervezett Kiskunfélegyháza belterületén. A projekt az Európai Unió támogatásával az Európai Regionális Fejlesztési Alap társfinanszírozásával valósulhat meg.

A program indoklása

A tervezett projektnek köszönhetően: a Szentesi úton, a Liget utcán és az Alpári úton kerékpárúton is lehetne közlekedni.

A program tartalma

A beruházás során közel négy kilométer hosszúságú kerékpárút épülne, melynek egyik része a Szentesi út és a Kálvária utcánál lévő kereszteződéstől halad a városközpont felőli oldalon Csongrád felé, érintve a szennyvíztisztító telepet, a baromfifeldolgozó üzemet, a Fornetti és a Fémszer Kft-t.

A két méter széles kerékpárút másik része pedig folytatódik a Bankfalu irányában, a Csongrádi út és a Szentesi úti csomópontjától haladna végig a Liget utcán és az Alpári úton egészen a Róna utcáig.

A program megvalósulásának időtartama és a megvalósítás pénzügyi kerete

A kerékpárút kiépítésére 167.444.027 Ft összegű pályázati támogatás nyert Kiskunfélegyháza Város Önkormányzata 2009. október 19-én.

Települést érintő megvalósult beruházás

III.8.6. Községi közlekedés komplex fejlesztések Kiskunfélegyházán

A projekt az Európai Unió támogatásával az Európai Regionális Fejlesztési Alap társfinanszírozásával valósult meg.

A konstrukció célja térségi alapon megvalósuló infrastrukturális fejlesztések megvalósítása a községi közlekedés feltételrendszerének, és kapcsolódó infrastruktúrájának a fejlesztése érdekében. A helyközi és városi közlekedés gyorsabbá és biztonságosabbá tétele érdekében közlekedésbiztonsági, forgalomtechnikai, irányítási és ellenőrzési rendszerek fejlesztése, kialakítása. Továbbá a közlekedési szövetségek megalakításának az elősegítése, a közlekedési szövetségek működését megalapozó tanulmányok, felmérések elkészítése.

Kiskunfélegyháza Város Önkormányzata 100 894 109 Ft. összegű támogatást nyert a 2009. évben megvalósult beruházásokra.

Kiskunfélegyházán a megvalósult projekt keretében: 26 autóbusz-öböl, 18 peronsziget, 31 buszváró pavilon, 3 buszforduló, 4 kerékpártároló épült fel, biztonságosabbá és kulturáltabbá téve az utazási körülményeket. Ezen kívül felújításra került két kerékpártároló, valamint negyven menetrend-, illetve egy utastájékoztató-táblát helyeztek el a város bel- és külterületén.

MELLÉKLETEK

Kiskunfélegyháza 2010. évi tervezett parlagfű-mentesítési program-tervezete

Az allergiás megbetegedések számának növekedésében hazánkban az igen elterjedt és erős allergén parlagfű pollenje bizonyítottan szerepet játszik.

A város parlagfű mentesítési programjának céljai:

- A lakosság tájékoztatása az allergiás betegek számának gyors növekedéséről.
- A lakosság tájékoztatása az allergiás betegségek kialakulásáról, folyamatáról, tüneteiről.
- A lakosság meggyőzése arról, hogy a lakókörnyezet gyommentesítése az egészségmegőrzés szempontjából szükséges és fontos feladat.
- Annak elősegítése, hogy az emberek felismerjék a parlagfüvet, mint allergén gyomnövényt, minden fejlődési szakaszában.
- A lakosság megismertetése a parlagfű irtás különböző lehetőségeivel.
- A lakosság aktív bevonása a parlagfű tömeges elterjedésének megakadályozása érdekében.
- Hatósági fellépés elősegítése a köz-, és magánterületek parlagfű és más gyomok irtását elmulasztókkal szemben.
- Városüzemeltetési Osztály hosszú távú együttműködés kialakításán dolgozik a város lakosságával a köz- és zöldterületek védelmének érdekében.

Amikor a parlagfű ellen felvesszük a harcot, ezzel párhuzamosan a város rendezettségét, egyéb gyomoktól való megszabadítását is elősegítjük.

A fenti célok megvalósítása érdekében Kiskunfélegyháza város Polgármesteri Hivatala az alábbiakat tervezi megvalósítani:

- 2010. június 8-án 14 órakor egyeztető megbeszélésre kerül sor a parlagfű-mentesítési programmal kapcsolatban, amelyre meghívást kapnak a témában érintett hatóságok, intézményvezetők, civil szervezetek. A megbeszélésen meghatározásra kerülnek azok a feladatok, amelyeket az érintetteknek – egymással is együttműködve – végre kell hajtaniuk, illetve magukra tudnak vállalni a 2010. évi parlagfű-mentesítésben.
- Az ÁNTSZ parlagfűről szóló ismeretterjesztő videó kazettáját lehetőség szerint a TRIÓ TV-ben minél többször le kell vetíteni és a civil szervezeteknek, intézményeknek biztosítani kell a kikölcsönzés lehetőségét.

Határidő: folyamatos 2010. október 31.

- A Városüzemeltetési Osztály a lakosság felé a médiákon, a helyi sajtón keresztül felhívást tesz közzé (1. sz. melléklet), amelyben a parlagfűről, mint növényről és az általa kiváltott allergiás megbetegedésről leírást ad. Az allergén gyomnövény eredményesebb felismerése érdekében a Polgármesteri Hivatal a város közintézményeiben, gyógyszertárakban, valamint az erre vállalkozók kirakatában szórólapokat és plakátokat helyez el.

Határidő: 2010. június 30.

- A Polgármesteri Hivatal által foglalkoztatott közmunkások valamint a VSZKSZ szervezetten, a parkfenntartási munkafolyamatok rendjéhez igazítva vesz részt a közterületek gyommentesen tartásában.

Határidő: folyamatos, 2010. október 31.-ig

Kiskunfélegyháza és térsége Környezetvédelmi Program

III. A javasolt kistérségi és települési programok

- A város belterületén a Közterület Felügyelet, míg a külterületeken a Mezei Őrszolgálat folyamatosan ellenőrzi a magánterületek gyommentesen tartását, a szabálysértést elkövetőkkel szemben eljárást kezdeményeznek. Ez mellett a külterületi mezőgazdasági területek ellenőrzését a Kiskunfélegyházi Körzeti Földhivatal is rendszeresen végzi. A gyomirtást elmulasztókkal szemben a Jegyző, a Kiskunfélegyháza Körzeti Földhivatal és a Bács-Kiskun Megyei Mezőgazdasági Szakigazgatási Hivatal Növény- és Talajvédelmi Igazgatósága eljárást kezdeményez.

Határidő: folyamatos 2010. október 31.

- A Városüzemeltetési osztály és a kiskunfélegyházi nyugdíjas klubokkal együtt megszervezi a hagyományos felső temetői parlagfű irtási délelőtti

Határidő: 2010. június 30.

- A Polgármesteri Hivatal Városüzemeltetési osztályán parlagfű ügyelet működik, ahol a szennyezett területekre vonatkozó bejelentéseiket munkaidőben folyamatosan megtehetik telefonon(06-76/562-079) és személyesen.

Határidő: folyamatos 2010. október. 31.